

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Naše naloge na področju družbene samozaščite

NISMO SKLEPCNI

Zborovanja članov Zveze komunistov v naši občini se je udeležilo več kot 600 članov

S sprejetjem ustave SFRJ in SRS, po sklepnih dokumentih desetega in sedmega kongresa ZK Jugoslavije in Slovenije ter raznih zakonskih in drugih določil so podani ugodni pogoji, da se družbena samozaščita organizira kot sestavni del našega družbenopolitičnega sistema.

V samoupravnem sistemu se morajo zagotoviti vse osnovne pravice in obveze naših delovnih ljudi, našega občana, da se preko njega zavaruje vse tiste vrednote, ki jih samoupravna socialistična družba pravzaprav daje.

Kljub temu, da smo že dosegli dobre rezultate na področju družbene samozaščite, smo dolžni, da še bolj, še ustrežnejše nadaljujemo z delom na tem področju. Lahko ugotovimo, da organizacijsko nismo dograjeni, kar velja za vse družbene in samoupravne strukture. Verjetno je eden od osnovnih problemov ta, da še vedno ne obstoja zadostno razumevanje celovitosti družbene samozaščite kot najširše osnove, v okviru katere se uresničuje varnost naše samoupravne socialistične družbe, osebna varnost naših občanov in delovnih ljudi, njihovih samoupravnih pravic in osebnega premoženja. To je tudi razlog, da so dosedanje naloge v okviru funkcioniranja družbene samozaščite bile usmerjene na ozka področja, nekatera sicer nevarna področja pa so bila nepokrita.

Družbena samozaščita se še vedno obravnava zgolj praktičistično, namesto da se gradi kot neposredna vloga in naloga delovnega človeka in občana. Premalo se uveljavljajo akcije in delovanje samoupravno organiziranih ljudi in občanov, tako v organizacijah združenega dela, kakor tudi v krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah. Premalo je bilo zborov naših delovnih ljudi v delovnih organizacijah in KS, kjer bi se družbena samozaščita kontinuirano in vsestransko obravnavala kot družbena naloga vseh družbenih struktur in vseh občanov.

Vsebina družbene samozaščite mora biti v vsakem družbenem okolju določena glede na posebnost dela in življenja, stopnjo in obliko družbenih in osebnih vrednot, kot tudi na vrsto in obliko sovražne dejavnosti. V ustavi SFRJ in SRS so kot temeljne vrednote, ki so vsebina družbene samozaščite, poudarjene naslednje:

- z ustavo določen socialistični družbeni red; — samoupravne in druge pravice delovnih ljudi;
- svoboda človeka in občana, družbeno premoženje;
- osebna in premoženjska varnost občanov.

Iz tega izhaja, da morajo biti temeljni predmet in vsebina družbene samozaščite tiste vrednote, na katerih temelji družbenopolitični in ekonomski razvoj naše socialistične samoupravne družbe.

Zaščita družbene ureditve pomeni, da morajo vse družbene sile in s tem vse socialistične sile, ki so organizirane tudi znotraj socialistične zveze, organizirano in premišljeno odpraviti vse vzroke in onemogočiti dejavnost, ki bi ogrozila neodvisnost naše dežele, njeno ozemeljsko celovitost, njeno obrambno sposobnost, dejavnost, ki bi spodkopavala oblast delovnih ljudi in samoupravnih temeljnih socialističnih odnosov in ki bi razjedala enakopravnost, bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

Glede na vsebino sovražne dejavnosti je delovanje družbene samozaščite v glavnem usmerjeno na tri področja in sicer:

- delovanje zunanjega sovražnika, propagandno-psihološka dejavnost in ekonomska špijonaža;
- delovanje notranjega sovražnika, poražene antisocialistične sile povezane z emigracijo, protisamoupravni, tehnokratski, liberalistični in informbirojevski elementi;
- delovanje proti negativnim in škodljivim dejavnostim, ki spremljajo naš družbeni razvoj.

V socialistični zvezi je potrebno oblikovati in konkretizirati naloge za vse družbenopolitične organizacije. Upoštevati je potrebno naše dosedanje slabosti in usmeriti težišče na tista področja, ki niso dovolj zajeta. Nujno je zagotoviti kontinuiranost delovanja v vsakem okolju.

Vsi družbeni dejavniki in vse družbenopolitične organizacije izdelujejo svoj akcijski program za delovanje družbene samozaščite.

Pri vseh nosilcih družbene samozaščite je potrebno oblikovati koordinacijske odbore, svete ali komisije, predvsem pa v KS, TOZD in občinskih vodstvih DPO. Naloga teh teles je vgrajevanje družbene samozaščite v samoupravne akte, ter vsestransko spremljanje in analiziranje problemov s področja družbene samozaščite.

Občinska konferenca SZDL Domžale

To so besede, ki jih čimdalje bolj pogosto z vzdihom izrekajo organizatorji sej, sestankov, zborov ali raznih zasedanj. Ob napovedani uri vidiš ene in iste obraze, ki jim je že v krvi, da so vedno točni. Potem pa potrpežljivo čakajo na vse one, ki ne pridejo. Če pa že pridejo, pridejo prepozno in se silno prijazno opravičijo, češ, da so zamenjali uro z mesecem, ali pa govorijo, da vabila sploh niso in niso dobili. Pa je še dobro, da sploh pridejo, čeprav z zamudo, morda k zadnji točki dnevnega reda. Potem so pa prav taki zamudniki najbolj aktivni in imajo še in še raznih predlogov. Še več je pa takih, od članov svetov, delegatov pri občinskih skupščinah do republiških, ki se pa sploh nikoli ne oglasijo. Ne zdi se jim potrebno, da bi se vsaj predhodno opravičili. Tako zavlačujejo reševanje nujnih gospodarskih in drugih problemov, ki ne morejo čakati, kdaj bo ta ali ona SIS ali kak drug upravni organ sklepčen. Tako se potem največkrat razpravlja in sklepa pri nezadostni udeležbi odgovornih na vseh forumih. In kakšni so potem največkrat rezultati? Nekateri so še celo tako prijazni, da takim sklepom celo oporekajo, češ, me ni bilo zraven in ne priznam tega sklepa. Tako namerno ali nenaamerno zavirajo delo v organih naših SIS, občinski skupščini ali na zasedanjih republiških zborov. Zanimivo je tudi dejstvo, da mnogi delegati prihajajo na seje, sestanke in zborovanja nepripravljeni, z izgovorom, da je materiala toliko, da ga niso mogli v tem času predeleti, niso se mogli dovolj pogovoriti s svojo bazo itd. Tako se zgodi, da prav zaradi tega ne sodelujejo v razpravi niti se ne upajo glasovati za ta ali oni predlog. Naj navedem v potrditev omenjenih ugotovitev le dva primera. Konferenca pokojninskega in invalidskega zavarovanja v občini Domžale je morala sklicati zbor 37 delegatov za reševanje nujnih problemov s tega področja. Veste koliko se je tega zbora udeležilo? Le sedem delegatov! Ne, da bi se od manjkajočih sploh kdo opravičil! Kaj pravite na tako discipliniranost? Ali vzemimo naše zbere volivcev. Volivcev je v neki KS 536. Zbora pa se udeležilo le 28 občanov. Zakaj ljudje ne

(Nadaljevanje na 2. strani)

Koristni obiski

PODPREDSIEDNIK IZVRŠNEGA SVETA

dr. AVGUŠTIN LAH V DOMŽALAH

V sredo 19. novembra se je mudil na obisku v Domžalah podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Avguštin Lah, ki ga je spremljal tudi pomočnik republiškega zavoda za planiranje tovariš Ribnikar. Namen obiska je bil v tem, da bi se skupaj s predstavniki skupščine občine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij pogovorili o nekaterih bistvenih vprašanjih glede skupne porabe v letu 1976. Poleg tega pa je bil podpredsednik dr. Avguštin Lah tudi v Induplati Jarše, kjer se je s predstavniki samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodstva delovne organizacije pogovarjal o tem, kako potekajo razprave o predloženih planih v samih delovnih kolektivih.

Podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. Avguštin Lah

Podpredsedniku so bila posredovana nekatera osnovna izhodišča programiranja za prihodnje leto in tudi tista problematična vprašanja, ki predstavljajo najtežje probleme v usklajevalnem postopku. Dejstvo namreč je, da so javne razprave o samem programu odprle vrsto problemov, ki izhajajo iz velikega priseljevanja, predvsem v posamezne centre v domžalski občini in da to odpira vrsto neresenih vprašanj na področju otroškega varstva, šolstva, zdravstva in ostalih komunalnih dejavnosti. Poleg tega je bilo v razpravi prisotno vprašanje dnevne migracije in s tem povezani problemi glede financiranja skupnih potreb, za katere pa delovne organizacije izven občine velikokrat nimajo dovolj posluha. Prisotno pa je bilo še eno vprašanje, to je 1,6% porast prebi-

(Nadaljevanje s 1. strani)

pridejo? Nekateri pravijo, da je krivda v tem, ker volivci niso pravočasno in dovolj obveščeni. Da bi bilo bolje, da se vsakemu pošlje pismeno vabilo na dom. Vse to smo že poizkusili. Pa odziva ni in ni bilo. Danes, ko je naš delavni človek resnično dobil v svoje roke vso oblast, ko govorimo o samoupravljanju našega delavnega človeka, bi se morali prav vsi globoko zamisliti, kako odpraviti tako abstinenco, kako še drugače aktivirati vse te naše občane, da bi končno le vsi začutili, da gre predvsem zanje in za njihovo korist?!

Nace Vodnik

dovolj za rejence, ki jih imamo na območju naše občine okoli 380. Ta pojav pa odpira vrsto socialnih in prosvetnih problemov, ki pa ne morejo biti samo zadeva domžalske občine, ampak tudi tistih, iz katerih rejenci izhajajo.

RAZGOVORI V OZD
INDUPLATI JARŠE

Uvodne misli o namenu razgovora je podal predsednik skupščine občine tovariš Jernej Lenič. Nato je podpredsednik doktor Avguštin Lah pojasnil pomen in način letošnjega družbenega dogovarjanja, ki je bistveno drugačen, kot je bil v prejšnjih letih. Gre za to, da moramo v združenem delu najti pot dogovarjanja, saj je združeno delo tisto, ki pokriva celotno področje skupne porabe in ki ustvarja sredstva. Pri tem je opozoril na nekatere negativne pojave, ki se kažejo na področju našega šolstva in opozoril na to, da letno prihaja iz posameznih šol približno 3400 diplomantov, ki pa niso pravilno samoupravno usmerjeni. Bolj boleče pa je dejstvo, da letno zapusti šole od 8000 do 11000 študentov in dijakov, ki šol ne končajo, vendar pa vsi najdejo zaposlitev. To kaže na to, da ekstenzivno zaposluje in da se odmikamo od načel, ki smo jih začrtali v resoluciji o družbenoekonomskem razvoju v letošnjem letu.

Če govorimo o skupni porabi, je poudaril tovariš Lah, potem ne moremo imeti pred očmi samo samoupravne interesne skupnosti, ampak tudi vso ostalo potrošnjo, to je otroške dodatke, štipendije, pokojnine in boleznine. Dejstvo je,

variš Ribnikar, ki se je dotaknil vprašanja, kako bi poenostavili zbiranje sredstev po prispevnih stopnjah za samoupravne interesne skupnosti. Glede na to, da se te stopnje plačujejo iz različnih naslovov bi bilo smotno, da bi vsa sredstva zbirala Služba družbenega knjigovodstva in jih po dogovorjenem ključu delila posameznim porabnikom. Po njegovem mnenju bi bila to sprejemljiva pot in bi delovni ljudje ravno tako lahko sodelovali v procesu dogovarjanja o posameznih programih, kot so sodelovali do sedaj.

V razpravi so sodelovali naslednji tovariši:

– Direktor delovne organizacije ing. Srečo Bergant se je dotaknil vprašanja prispevne stopnje, ki bi morala veljati skozi vse leto. To je utemeljil s tem, da morajo delovne organizacije pred začetkom koledarskega leta skleniti poslovne pogodbe in s tem že tudi v 90% načrtovati letno proizvodnjo. Strinja se z izvajanjem tovariša podpredsednika in se pridružuje mnenju, da šole ne dajejo takšnih kadrov, kot bi bilo to potrebno.

Odprl je vprašanje bolezni in bolniškega staleža. Podatki namreč kažejo, da se je po tistem času, ko je bil sprejet zakon o 30 dnevnem bolniškem staležu, procent bolezni močno povečal in da je v zadnjem obdobju narastel že kar na 16%. Zaradi tega smatra, da ni dopustno, da en sam človek odloča o dolžini bolezenskega staleža in da bi morala biti postavljena določena meja, ki pa ne bi smela biti daljša od petih dni.

Podpredsednik republiškega izvršnega sveta na razgovoru s predstavniki delovne organizacije INDUPLATI Jarše

in da ta proces še ni dosegel tiste stopnje, ki bi jo moral. Ravno v tem pa je tudi vzrok, da sedaj iščemo nove prijeme in nove oblike dogovarjanja in da hočemo odstraniti neskladja, ki so se že pojavila v letošnjem letu. Tudi sedanji usklajevalni postopki zahtevajo trezno presojo in odpravljanje vseh neskladij, ki negativno vplivajo na samo dogovarjanje.

Glede problema doseljevanja na območje občine in glede prispevka iz minulega dela, pa je tovariš podpredsednik smatral, da bi morali z dogovori urediti vsa odprta vprašanja in da morajo pri tem nujno sodelovati vse prizadete občine. Ravno tako je nelogično, da matične občine ne skrbijo

za 40% skupne porabe gre za izplačevanje pokojnin. Ravno tako ne moremo mimo nekaterih dejstev, kot je to otroški dodatek, za katerega dajemo v republiki okoli 90 milijard SD ali drugače povedano trikrat toliko, kot dajemo za področje znanosti, kulture in telesne kulture. Verjetno premalo razpravljamo tudi o nekaterih bistvenih vprašanjih, ki bremenijo združeno delo, kot je to primer bolezni, za katere bomo letos porabili približno 48 milijard SD, za prihodnje leto pa planiramo kar 93 milijard SD. Če imamo pred seboj te in še ostale številke, potem si šele lahko predstavljamo celotno obremenitev združenega dela.

V razpravi je sodeloval tudi to-

Zavzema se zato, da bi moralo biti to delo skupinsko in da nikakor ni dopustno, da se posamezni delavec pojavlja za isto bolezen štirikrat ali celo večkrat v bolniškem staležu. Opozoril pa je tudi na to, da v zadnjem času prihaja do izraza tudi odsotnost zaradi nege otrok, kar pa močno vpliva na povečanje bolezni in na sam delovni proces v delovnih organizacijah.

– Tovariš Maks Šorn je pojasnil, da so delovni ljudje v delovni organizaciji bili dobro seznanjeni s plani in programi bodočega razvoja.

V razpravah na petnajstih zborih delavcev je prišlo do izraza (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)
nekaj kritičnih pripomb na račun medobčinskih skupnosti in tudi do prioritete, ki jih postavljajo posamezne interesne skupnosti. Poudaril je tudi to, da delovni ljudje dokaj kritično ocenjujejo gradnjo posameznih objektov splošnega družbenega pomena, ki velikokrat postanejo spomeniki posameznih arhitektov. Zaradi tega bi morale urbanistične organizacije delati cenene projekte, kjer bi bilo potem tudi njihovo vzdrževanje neprimerno cenejše. Opozoril je tudi, da nikakor ni družbeno upravičen depozit na sredstva, ki se zbirajo s samoprispevkom in, da bi morali drugače reševati stabilizacijske ukrepe na področju infrastrukture.

— **Tovarišica Marija Jerman** se je dotaknila vprašanja otroškega varstva in izgradnje otroškovarstvenih ustanov. Opozorila je na dejstvo, da so sredstva za gradnjo zagotovljena v prispevni stopnji, da pa ni zagotovljenih sredstev za funkcionalno delovanje samih

vrtec. Poudarila pa je, da bi morali v republiki razmisliti tudi o tem, če ne bi bilo potrebno prekanalizirati določeni del sredstev osebne porabe za skupno in tako reševati odprte probleme.

Na vprašanje, kako poteka delo konference delegacij znotraj OZD, je tovariš Šorn odgovoril, da se delegacija, ki šteje 65 delegatov redno sestaja in da delegati dobijo potrebne informacije, o katerih potem razpravljajo na zborih delavcev. Ravno tako morajo posamezni delegati, ki zastopajo OZD v delegatskih skupščinah, poročati konferenci delegacij o stališčih, ki so jih zavzemali tako, da so vsi seznanjeni s problematiko, ki se obravnava na posameznih zasedanjih.

V razpravi je bilo odprtih še več vprašanj, ki neposredno zadevajo priprave pri usklajevalnih postopkih pred sprejetjem resolucije o družbenoekonomskih gibanjih v letu 1976.

ar

Seja predsedstva občinske konference SZDL

Predsedstvo Občinske konference SZDL je imelo svojo redno 4. sejo v MENGŠU. Mimo članov predsedstva so se seje udeležili tudi predstavniki krajevne skupnosti Mengša in Trzina ter vodstev družbenopolitičnih organizacij obeh krajevnih skupnosti.

Na dnevnem redu so bila aktualna vprašanja dela Socialistične zveze v naši občini ob razpravah o srednjeročnem planu in razvoju vseh ekonomskih in družbenih činiteljev v prihodnjem obdobju.

Poleg članov predsedstva sta se seje udeležila tudi predsednik izvršnega sveta Viljem Držanič in Štefan Loncar, načelnik oddelka za gospodarstvo pri skupščini občine.

Krajevno skupnost Mengeš so zastopali: Anton Blejc, Jože Mrčun, Marko Hribar, Janez Zibelnik, Peter Gubanc, Jože Sušnik in Franc Vidic.

Krajevno skupnost Trzin pa: Matevž Štefe, Stane Kralj, Jože Kosmač, Vinko Mlakar in Edo Završnik.

Analizo o družbeno politični aktivnosti pred sprejetjem dogovora o družbenem planu občine je podala predsednica Odbora za pripravo resolucije pri izvršnem svetu tovarišica Marija IVKOVIČ.

Po njenem izvajanju se je razvila široka razprava, v kateri so sodelovali: Marjan Bolhar, Štefan Loncar, Slavko Pišek, Milan Narat, Janez Zibelnik, Viljem Držanič, Jernej Lenič, Emil Tomc, Marijan Stopar, Marija Ivkovič, Karel Kušar, Anton Blejc, Franc Gabrovšek in Janez Vreček.

Vsi razpravljalci so pozitivno ocenili do sedaj opravljeno delo, vendar so bili enotnega mnenja, da bo usklajevanje in dokončno oblikovanje še mnogo bolj zahtevno in da bo potrebno resnično angažirati vse družbenopolitične dejavnike, da bodo doseženi smotri, ki jih zasledujemo v našem nadaljnjem razvoju.

Po razpravi so bili sprejeti naslednji SKLEPI IN STALIŠČA:

1. Pri nadaljnjih postopkih družbenopolitične aktivnosti ob sprejetju dogovora o družbenem planu občine in pri spremljanju ostalih samoupravnih aktov, ki iz tega izhajajo, se bomo tudi v prihodnje orientirali na postavljene roke. V ta namen je potrebno strokovno pripraviti akte, ki naj jih politični aktivni na sestankih v KS, TOZD, OZD, SIS in skupščini občine ocenijo. Pripravijo naj se idejna izhodišča kot pomoč pri oblikovanju usklajenega predloga samoupravnega plana glede na potrebe svojega okolja in cilje socialističnega razvoja celotne občine. To bo pripomoglo k odločitvam, da se kot prednosti opredelijo resnično tiste panoge, ki imajo za razvoj okolja bistveni pomen.

2. Politični aktivni naj se na osnovi sprejetih izhodišč pogovorijo z delegacijami in jim tako pomagajo v procesu usklajevanja.

3. Organizacijsko in vsebinsko je treba pripraviti zbornice delovnih ljudi, kjer naj se strpno in razumno obravnava tekste predlogov in se jih tudi sprejme.

4. Občinske družbenopolitične organizacije naj navežejo ustrezen delovni kontakt s svojimi delegati v DPZ tako, da bodo stališča delegatov usklajena z družbeno usmeritvijo glede nadaljnjega razvoja. Zlasti je to pomembno za plansko leto 1976 in celovito petletno plansko obdobje.

5. Spričo problemov, ki se pojavljajo v občini glede velikih potreb po izgradnji šol in vrtecev, predsedstvo občinske konference SZDL podpira predloge iz javne razprave, da je treba zajeti določena sredstva od graditeljev stanovanj in jih kanalizirati v izgradnjo šol, vrtecev in družbenih prostorov na področjih, kjer so potrebe zaznane. V ta namen pripravljen družbeni dogovor se podpira s pripombo, da se išče, poleg predlaganih rešitev, še nove vire sredstev. (Družbeni dogovor je pripravila stanovanjska skupnost).

6. Oblikovanju osnutka resolucije o družbenoekonomski politiki razvoja občine v letu 1976 pa je treba posvetiti zlasti naslednjo pozornost: na tiste naloge, ki imajo bistven pomen za doseganje osnovnih razvojnih ciljev socialistične družbe;

— razvoj v letu 1976 mora sloneti na lastnih zmogljivostih, zato je treba planirati tako tudi potrebe;

— prednost naj se daje gospodarskemu razvoju, v katerem je treba doseči večjo produktivnost z intenziviranjem proizvodnje in boljšo organizacijo dela;

— zunanjetrgovinska menjava in zmanjševanje dosedanjega deficita je usodno povezano z gospodarsko močjo občine;

— razvoj kmetijstva in pospeševanje sodobnih oblik je odvisen predvsem od naše lastne iniciative, organiziranosti in hotenj družbenih in individualnih kmetijskih gospodarstev in se morajo zato srednjeročne naloge izvajati že v letu 1976;

— z resolucijo naj se načelno opredeli možnosti rasti življenjskega standarda v letu 1976. V okviru tega je treba uresničevati cilje tako, da bo hitreje rasel družbeni standard, nekoliko počasneje pa osebni standard. Področje stanovanjske izgradnje je treba izvajati še bolj usmerjevalno;

— v okviru skupne porabe naj se v resoluciji opredeli prednostne naloge in tudi nosilca jamstva za uresničitev sprejetih nalog

— neprednostna področja se bodo razvijala v okviru naših presežkov (rast gospodarske moči);

— splošna poraba naj raste skladno z razvojem vseh družbenih dejavnosti (odnosno nekoliko počasneje);

— izoblikovati je treba jasno politiko glede tistih dejavnosti v korist delovnih ljudi, ki se izvajajo v okviru občinske uprave (skrb za borbe, starostno zavarovanje kmetov, finansiranje krajevne samouprave in podobno);

— hitreje kot doslej, zlasti z vidika obrambne vzgoje, čemur je posebno dati težo, je treba razvijati obrambno sposobnost in družbeno samozáščito in s tem uresničevati družbeni dogovor.

Predstavniki Zavoda SRS za šolstvo tovariš Sajko Mako in sekretar Občinske konference SZDL Domžale tovariš Marijan Stopar vodita posvetovanje o razvoju televizije v Sloveniji

• **SKLEPI:** a) Imenovan je bil novi uredniški odbor Občinskega poročevalca v sestavi: Karel Kušar, glavni urednik; člani pa: dr. Miro Stiplovšek, Marjan Bolhar, Marijan Stopar, Janko Gedrih, Miro Ukmar in Vera Grošelj; za tehničnega urednika je bil izvoljen Franjo Ravnikar.

b) V koordinacijski odbor za SLO so bili zaradi pomembnosti družbene samozáščite izvoljeni še: Mirko Košnjak, Alfonz Avbelj in Alojz Komočar.

c) Predsedstvo občinske konference je podprlo ponovno kandidacijo za predsednika KS SZDL Slovenije tov. Mitja Ribičiča, za podpredsednika Zorana Poliča in Tino Tomlje ter za sekretarja Milana Kučana. Podpira pa tudi kandidature drugih tovarišev za republiško predsedstvo SZDL.

č) Zaradi nekonstituiranja

samoupravne delavske kontrole v SIS zdravstvo (predlagani niso sprejeli funkcije) se naj uvede postopek za nove volitve po volilni zakonodaji.

3. Informacija o prihodnji seji občinske konference SZDL. Sklepi:

a) Skliče se 2. seja Občinske konference SZDL za 26. 11. 1975 z naslednjim dnevnim redom:

— Resolucija o družbenoekonomski politiki za leto 1976, razprava in sprejem.

— Politična ocena zborov delovnih ljudi in občanov v KS in TOZD v družbenem planiranju.

— Družbena samozáščita in SLO.

— Samoupravni sporazum o financiranju KS.

b) Na občinsko konferenco se povabijo tudi delegati DPZ.

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

4. Problematika KS Mengeš in Trzin

a) Mengeš:

S problematiko KS Mengeš so predsedstvo seznanili predstavniki DPO in KS Mengeš.

— Družbenopolitično, športno in kulturno je prebivalstvo Mengša zelo razgibano. Čuti se prisotnost vseh DPO, posebno ZK, SZDL in ZSMS; programi se navezujejo s programom KS.

Najbolj pereča problematika: urbanizacijske težave, zbiranje finančnih sredstev, šolski okoliš, obrtniki in finansiranje potreb, krajevni in matični urad, odnosi drugih KS do skupnih zahtev (mrliške vežice), odlok o mrliškem redu v občini, poštna centrala, trgovska mreža, otroško varstvo, zastopstvo KS v izvršnem svetu, manj razvita področja KS itd.

b) Trzin:

S problematiko KS Trzin so predsedstvo seznanili predstavniki DPO in KS Trzin.

— Družbenopolitična dejavnost je bila prikazana kritično. Veliki problemi se kažejo v kadrih. Mladina se je aktivirala. Čutijo, da bi jim morali nuditi več pomoči — kot izkušnje. Bodo ustanovili športno društvo. Želijo več sodelovanja z Mengšem.

— Najbolj pereča problematika: otroški vrtec, komunalna ureditev starega naselja, telovadnica in kulturni dom, urejanje odnosov s Komunalnim podjetjem Domžale je težavno, obnovitev električnega omrežja itd.

Stališča predsedstva:

— Izraženo je bilo zadovoljstvo nad vsestransko informacijo, ki so jo posredovali predstavniki DPO in KS Mengša in Trzina.

— Ugotovljeno je bilo, da se mnoge probleme ne more rešiti v bližni prihodnosti, da pa si je treba aktivno prizadevati, da se problematiko vtke v srednjeročne programe razvoja KS in občine. Nikakor pa ni možno doseči razreševanja problemov skozi predstavnika v nekih organih.

— Predlaga se, da predstavniki KS Mengša in Trzina pismeno seznanijo še tiste SIS, delovne organizacije in organe občinske skupščine, ki so pristojni za razreševanje posameznih problemov.

Razno

Pod razno je bila podana še informacija o:

- delovanju za delegate,
- vsebini seminarja za vodstva krajevnih konferenc SZDL in
- delovanju informativno-dokumentacijskih centrov.

Izvršni odbor bo omenjene informacije še nadalje proučeval.

Sprejeti sklepi in stališča bodo posredovana vsem, na katere se nanašajo in predsedstvo bo spremljalo njihovo izvajanje in potom izvršnega odbora vplivalo na to, da bodo razprave resnično prisotne v vseh sredinah, kjer bodo potekale in se pripravljali sklepni dokumenti ki bodo prišli na dnevni red zasedanj delegatske skupščine in na zbere delovnih ljudi in občanov.

Po zapisniku pripravil
sekretar OK SZDL:
Marijan Stopar

za svobodo in povojne težkoče pri obnovi porušene domovine.

Z enominutnim molkom smo počastili vse padle med vojno. Nato smo se napotili peš v dolino k

avtomobilom ter se ustavili v Moravčah, kjer smo si ogledali spomenika iz 1. svetovne vojne in 2. svetovne vojne ter doprsni kip aktivista in borca Milana Janežiča.

Franc Orel

SPOMIN NA DAN MRTVIH

Krajevna organizacija ZZB Trzin je organizirala v počastitev padlih borcev in talcev spominsko slovesnost, katera je bila pred spomenikom v Trzinu.

FRANC OREL

Iz razprav na Izvršnem svetu

REŠEVANJE KMETIJSKEGA POSESTVA V MORAVČAH

Posestvo, ki ga ima v Moravčah delovna organizacija Emona, je bilo v zadnjih letih šestokrat na dnevnem redu zborov občanov na tem območju. Gre za to, da arondirana zemlja ni izkoriščena tako, kot bi morala biti in da tudi ne daje tistega, kar bi lahko dajala, če bi bilo posestvo bolje organizirano tako. Gre za 153 ha travnikov, od katerih pa je samo 73 ha dobrih, vsi ostali pa so zgubili na kakovostni vrednosti in to zaradi tega, ker je uničena vrhnja plast travniške ruše.

Izvršni svet pri skupščini občine na svojih sejah rešuje mnoga vprašanja, ki neposredno zadevajo gospodarstvo in družbeno življenje v naši občini in pripravlja gradivo za seje delegatske skupščine

Zaradi tega je bil na iniciativo izvršnega sveta sklican sestanek s predstavniki delovne organizacije Emona, na katerem se je med drugim razpravljalo tudi o tem vprašanju. Sestanka so se udeležili: generalni direktor Emone Franc Nebec, predstavnik TOZD Govedoreja — kooperacija Domžale tovariš Petelin, predsednik izvršnega sveta Vilijem Držanič, kmetijski inšpektor pri SOB Domžale Franc Pliberšek, predstavnik KS Moravče in krajevne konference SZDL ter predstavniki oddelka za gospodarstvo pri SOB Domžale.

Tovariš Pliberšek je načel vrsto vprašanj, ki se pojavljajo pri posameznih obratih Emone na območju naše občine, in to: Krumperk, kjer je bil pred leti narejen posek na površini 43 ha in sedaj te površine ne služijo več namenu, za katerega so bile pripravljene; Črnelo, kjer so objekti v

zelo slabem stanju; Češenik, kjer je vprašanje odprtih hlevov postalo zelo pereče in tudi drugače okolica ni urejena in seveda vprašanje površin v Moravčah, ki so verjetno najbolj kritično ocenjene v posameznih razpravah.

Generalni direktor Emone tovariš Franc Nebec je povedal, da se je celotna delovna organizacija v zadnjih letih močno prizadevala, da bi uredila posamezna vprašanja na območju vseh obratov, ki jih imajo v Sloveniji. Med drugim je povedal, da so v zadnjih dveh letih obnovili celotno mesno industrijo v Zalogu, povečali zmogljivost farme bekonov v Ihanu od 30 na 35 tisoč letnega prirasta, opremili tovarno močnih krmil in nabavili tudi vrsto kmetijske mehanizacije. Res pa je, je poudaril tovariš Nebec, da smo poljedelskim površinam posvetili premalo

(Nadaljevanje na 5. strani)

SPOMIN NA BORBO PRED 34. LETI

Srečanje borcev, aktivistov in družinskih članov ob obletnici smrti padlega prvoborca iz Trzina Tineta Kmetiča, ki je padel 21. 9. 1941. leta na Mohorju pri Moravčah, je bilo 21. 9. 1975 pred obeležjem na Mohorju. Položili smo venec in šopke.

Predsednik ZZB NOV Trzin Franc Orel je v svojem nagovoru pozdravil navzoče, posebno mamo

in brata padlega prvoborca Tineta Kmetiča in predsednik Občinskega odbora ZZB NOV Domžale Franca Avbelja-Lojka. Tov. Orel je v kratkem orisal potek borbe ter koliko borcev in bork je sodelovalo v tej borbi pred 34. leti.

Franc Avbelj-Lojka je pozdravil vse prisotne v svojem imenu, posebno pa še svojce padlega. Nato je orisal potek naše štiriletne borbe

Spomenik Tinetu Kmetiču na Mohorju pri Moravčah, na katerega so člani KO ZZB NOV Trzin položili venec

(Nadaljevanje s 4. strani)

pozornosti, čeprav smo začeli urejati zadeve na kmetijstvu Pšata in v Smedniku. Dosedanji rezultati na tem področju so pozitivni in vplivajo tudi na finačno stanje delovne organizacije kot celote. Ne smemo pa pozabiti, da imamo veliko anuitet, ki bremenijo celotno našo proizvodnjo in da moramo tudi plačati zemljo, ki smo jo arondirali v prejšnjih letih. Poleg tega se moramo zavedati tega, da smo na skoraj vseh površinah morali narediti hidro in agromelioracije, kar pa ni poceni, saj je potrebno za pripravo enega ha zemljišča tudi do 8 milijonov starih dinarjev.

Strinjam se s tem, je dejal tov. Nebec, kar so v razpravi povedali predstavniki KS in predstavniki občinske skupščine glede stanja v Moravčah. Brez dvoma bo potrebno to urediti, kajti sedanje stanje nikakor ne more ostati, ker nastaja prevelika materialna škoda. Problem je širšega značaja tudi zaradi tega, ker imamo, na teh površinah staro pasmo (šerole), ki uničuje travno rušo in pa tudi zaradi tega, ker odvodnjavanje celotnega terena ni urejeno tako, kot bi moralo biti.

Urediti je potrebno oba predela, to je tistega pred samimi Moravčami, predvsem pa predel Loga, ki je v bistvu nekoristen. Zaradi tega bi bilo nujno celotno zadevo kompleksno rešiti in spraviti z dnevnega reda.

Na osnovi vsega tega so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Biro 71 Domžale naj do marca 1976 pripravi celotni zazidalni načrt območja Moravč in v njem upošteva tudi srednjeročni plan razvoja samega kraja in tudi vprašanje obvoznih cest.

2. Glavni projekt za celotno melioracijo arondiranih površin mora biti sprejet do 1. marca in v

njem morajo biti narejene tudi kalkulacije za izvedbo vseh potrebnih del za usposobitev celotnega kompleksa, ki leži na tem območju.

3. Zemljiško pravna služba naj uredi vse potrebno, kar je povezano z vprašanjem 8 ha površin, ki jih je potrebno še vključiti v kompleks in istočasno tudi pripravi možnosti za kooperantske odnose s kmeti na tem področju.

4. Za ureditev vseh teh vprašanj se postavi posebna komisija, v kateri so: predstavnik TOZD Govedoreja-kooperacija, Franc Pliberšek, Franc Gorše, tudi o tem vprašanju. Sestanka so se udeležili: generalni direktor Emone Franc Nebec,

5. Celotni investicijski program naj bo pripravljen tako, da bo mogoče v septembru 1976 zamenjati pasmo (do tega časa je ni mogoče zaradi tehničnih zadev) in začeti z novo proizvodnjo na tem posestvu.

6. Vse programe mora potrditi KS, naloga strokovnih služb pa je, da obrat opremi z vsemi potrebnimi tehničnimi in poljedelskimi stroji ter gospodarskimi poslopji.

Na koncu razgovora je bil sprejet tudi sklep, da se dokončno uredi vprašanje površin pri Osnovni šoli v Mengšu in da se izvede zamenjava kmetijskih površin, ki jih že izkorišča Emona, vendar pa zemljiško-knjižno stanje še ni urejeno. Ta zamenjava naj bo količinsko oziroma mersko enakovredna.

Pri nadaljnjih razgovorih za ureditev vseh nakazanih problemov, ne samo Moravč, bodo sodelovale zato pristojne službe pri skupščini občine in zemljiška skupnost ter poskrbele, da se to vprašanje v doglednem času dokončno reši.

ar

Seja koordinacijskega odbora

DELO KS RADOMLJE, PRESERJE, HOMEČ

— NOŽICE IN ROVA

Prve dni v novembru je imel Koordinacijski odbor štirih krajevnih skupnosti na območju Krajevnega urada Radomlje že svojo 3. redno sejo. Pod predsedstvom Bruna Kocbeka je obravnaval vrsto perečih problemov, za katere so zainteresirane vse štiri krajevne skupnosti. Med temi naj kot dopisnik omenim zlasti sledeče:

Družbeni plan občine Domžale je bil sicer dobro razložen našim občanom na zborih volivcev, vendar bo treba istega usklajevati z delovnimi programi krajevnih skupnosti in obratno. Zato morajo ta plan dobro poznati v prvi vrsti člani Svetov in delegacij teh KS. Drug tak problem je zavlačevanje izgradnje telefonske centrale v Radomljah. Zaradi mnogih nejasnosti glede obsega rajona in števila interesentov za telefon, vsa stvar stoji. Zato je bil sprejet sklep, da se za 11. novembra skliče širši sesta-

nek vseh predstavnikov KS, direktorjev tovarn in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in bi se na ta sestanek povabilo tudi zastopnike PTT Ljubljana, kjer naj bi se dokončno rešil ta pereči problem. Novi poštni prostori so pripravljani, kdaj pa bo prišlo do otvoritve, pa ni znano. Tretji problem je neuspela akcija med našimi obrtniki, ki naj bi podpisali Samoupravni sporazum za pomoč KS. Od 67 poslanih povabil k temu pristopu so doslej po enem mesecu podpisali le štirje obrtniki. Zato je bil sprejet sklep, da bi se posamezne KS individualno pogovorile s temi obrtniki, ali pa na skupnem sestanku. Četrty problem je ureditev odlagališča smeti in odpadkov v glinokopu radomeljske opekarne, kamor vozijo smeti in odpadke iz treh KS razen iz KS Homec-Nožice, ki ima to posebej urejeno. Nekateri občani kažejo pri tem precej svoje malomarnosti. Stresajo

te smeti kar ob robu smetišča, na zemljišče, ki je že zasajeno z mladimi borovci, ali pa ob gozdnih poteh. Ali bo res treba takšne občane napotiti k sodniku za prekrške? So stranke, ki smeti in odpadke ves teden shranjujejo v odprih posodah, iz katerih se širi smrad, ki okužuje okolje (pred gostilnami in trgovinami). Peti problem pa je nujna obnovitev nekdanjega mostu preko Kamniške Bistrice, ki veže Homec in Novi Homec — severni del s severovzhodnim delom Radomelj. Tega zlasti uporabljajo šolski otroci. Sprejet je bil sklep, da bi si izposodili od KS Vir načrt takega mostu. Ta načrt naj bi pripravila KS Radomlje, vso ostalo organizacijo pa bi prevzela KS Homec-Nožice.

Na predlog predstavnika KS Preserje, da bi bilo nujno za Osnovno šolo Radomlje nabaviti primerno kosilnico in da se čimprej asfaltira dvorišče pred radomeljsko šolo, so bili vsi člani odbora soglasni. Sprejet je bil tudi predlog

Albina Klemenca, naj bi se pobrigali za pozabljeni spomenik ob Kamniški Bistrici poleg mostu na Preserski strani. Obenem je bil sprejet predlog predsednika, da bi se zaprla pot, ki pelje od bistriškega mostu do otroškega vrtca v Radomljah in to za vsa motorna vozila.

Na dnevnem redu je bilo še vrsto problemov, ki pa so odpadli, ker se tičejo v prvi vrsti KS Radomlje in jih bo potrebno prav tako čimprej rešiti: gradnja mrliške veže na radomeljskem pokopališču, potrebna ureditev glavnega radomeljskega križišča in avtobusnih postajališč v Radomljah, v Preserjah in na Homecu, kjer potniki čakajo na prevoz izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam. Člani Odbora so bili mnenja, da je to problem, ki bi ga morale KS reševati skupno s pristojnimi pri SOB Domžale in avtobusnim podjetjem „VIATOR“ LJUBLJANA.

N. V.

VABILO

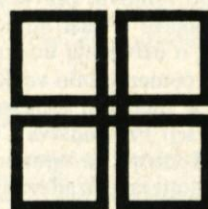
OBČINSKI ODBOR ZVEZE
REZERVNIH
VOJAŠKIH STAREŠIN
vas vabi na
OSREDNJO PROSLAVO

v počastitev Dneva JLA, 22. decembra, ki bo v petek, dne 19. decembra, ob 18. uri v Hali komunalnega centra v Domžalah.

V kulturnem programu bodo sodelovali:

Moški pevski zbori iz Domžal, Radomelj in Brda
Recitatorji
Domžalska godba.

Vabljeni!

Priporočamo
naše izdelke
v lastni
prodajalni v
Jaršah

induplati

»MLINOSTROJ«
TOVARNA STROJEV
DOMŽALE

Priporočamo svoje usluge

O ODVOZU SMETI
V KRAJEVNI SKUPNOSTI DOMŽALE

Komunalno podjetje Domžale obvešča občane Domžal o razporedu pobiranja smeti v Domžalah.

V TORKIH:

Savska cesta, Radio cesta, Študljanska cesta, Kasalova, Aškerčeva, Stranska, Krakovska, Usnjarska, Brejčeva, Karlovškova, Kajuhova, Kopaljška, Ljubljanska cesta — (južna stran kot doslej), Krožna, Vojkova, Pot na Pridavko, Tabor, Cankarjeva, Simona Jenka, Kolodvorska, Lekarniška, Ulica talcev, Antona Skoka, Vodnikova, Veljka Vlahovića, Šlandrova, Stobovska, Trzinska, Mačkovci.

V SREDAH:

Ul. Ljube Šercerja, Titov trg, Zupančičeva, Lobodova, Kidričeva, Ljubljanska (severni del, kot doslej), Levstikova, Vodopivčeva, Tomšičeva, Ul. N. Tesla, Masljeva, Vegova, Ul. 29. Novembra, Murnova, Ješetova, Rojska, Bistriška, Sejmiška Kraingerjeva, Detelova.

V ČETRTRKIH:

Kovičeva cesta, Trdinova, Zoranina, Marokova, Koširjeva, Peternelova, Šubljeva, Mavzarjev trg, Kettejeva, Rozmanova, Jarčeva, Fajfarjeva, Dragarjeva, Miševa, Perkova, Petrovčeva, Groblje—Jelovškova, Kamniška, Obrtniška Prešernova—sev. del, Nova ulica, Slomškova, Vodovodna, Poljska pot, Trubarjeva, Koščeva, Taborska, Partizanska, Varškova, Prečna, Na Zavrteh, Prešernova—juž. del., Kersnikova, Železniška, Urha Stenovca, Roška.

Za hišne svete blokov, kjer je odvoz 1 krat tedensko, velja odvoz na dan, kakor je navedba razporeda odvoza smeti v ulicah, kamor spadajo njihovi bloki.

Za hišne svete blokov, kjer je dogovorjen odvoz 2 krat tedensko, se bo odvažalo smeti v ponedeljkih in četrtrkih.

Komunalno podjetje
Domžale

Srečanje komunistov

Tovariš Radko Močivnik in tovariš Milan Narat na razpravi o aktualnih političnih vprašanjih

Komisija za idejno politična vprašanja pri komiteju Občinske konference ZKS in Delavska univerza Domžale sta v sklopu izobraževanja članov ZK pripravila posvetovanje o AKTUALNIH Z UNANJE POLITIČNIH PROBLEMIH.

Uvodne misli za razpravo je v obliki predavanja podal tovariš RADKO MOČIVNIK — predsednik Komisije za mednarodna ekonomska in politična vprašanja ter za stike z drugimi komunističnimi partijami pri Predsedstvu CK ZKS. V svojem izvajanju se je dotaknil rešitve meje med Jugoslavijo in Italijo ter opozoril, na to, da je to v resnici takšno reševanje odprtih problemov, o katerih je bilo veliko govora na konferenci v Helsinkih. Poudaril je pomen te rešitve za obe državi in tudi to, da s takimi stališči prodira naša politika med neuvrščene države, ki se borijo za svojo ekonomsko in nacionalno neodvisnost.

Poleg tega se je dotaknil tudi sestanka v Parizu med zapadnimi silami in spregovoril o mnogih nevarnih žariščih, ki nastajajo na vseh koncih sveta. Več kot 600

članov je postavljalo posamezna vprašanja, ki so se nanašala na našo manjšino na Koroškem in o neresenem vprašanju njihovih pravic in na negativne pojave v naši domovini, predvsem o oživljanju inform-birojevcev, o čemer je bilo veliko razprav in kar je bila tudi osnovna vsebina na 14. seji Predsedstva CK ZKJ. Tovariš Močivnik je opozoril ne samo na nekatera prizadevanja negativnih elementov, ampak tudi na nekatere slabosti, ki so pripeljale do tega stanja.

Izrazil pa je prepričanje, da je ZK z ostalimi naprednimi družbenopolitičnimi organizacijami dovolj močna, da bo skupaj z vsemi samoupravnimi mehanizmi naše družbe branila pridobitve NOB in revolucije. Poudaril pa je tudi dejstvo, da imamo v današnjem svetu velik ugled, ki je posledica naše dosledne politike in prepričanja, da je naša enotnost poročstvo za mir v svetu.

Takšna predavanja bodo še organizirana, kajti njihov osnovni pomen je v tem, da se člani ZK seznanijo s tisto problematiko, ki je še kako pomembna za njihovo usmerjalno delo.

R

predstavniki družbenopolitičnega življenja Jugoslavije kot: predsednik ZK SZDL Dušan Petrovič—Šane, predsednik skupščine Kiro Gligorov, predsednik ZZB Jugoslavije Kostja Nadj, Zoran Polič, Marjan Rožič in drugi. Po uvodnem pozdravu predsednika pripravljalnega odbora, smo udeleženci najprej izvolili delovno predsedstvo, ki je vse štiri dni vodilo posvetovanje, sprejeli smo poslovnik dela posvetovanja, ki je določal organe posveta, dolžino in način razpravljanja, nato pa je vse prisotne pozdravil predsednik Občinske konference SZDL Dubrovnik, ki je posvetu zaželel veliko uspeha.

Kot prvi je spregovoril predsednik Zvezne konference SZDL tov. Dušan Petrovič—Šane, Navzoči so z zanimanjem spremljali njegovo izvajanje, v katerem je poudaril, da danes milijon delovnih ljudi v naši državi neposredno sprejema sistem delegatskega odločanja in prevzema javne posle v svoje roke. Delegatski sistem je velik korak na poti uveljavljanja vizije utemeljiteljev znanstvenega socializma v skupnosti družbenih proizvajalcev, ki sami prevzemajo

se bo delegatski sistem še naprej kvalitetno uveljavljal v naši samoupravni socialistični družbi. Ob koncu je tov. Petrovič poudaril še velik pomen obveščanja in komuniciranja v delegatskem sistemu.

Razpravljalci so nato spregovorili o konkretnih uspehih in pomanjkljivosti pri uveljavljanju delegatskega sistema v svojih sredinah. Precej pozornosti je vzbudila razprava direktorja instituta za politične študije, ki je spregovoril o idejnopolitičnih osnovah delegatskega sistema, in neposrednega proizvajalca — delegata iz tuzlanskega kombinata Sol, ki je izrazil mnenje, da bi morali ponekod povečati število članov delegacije, da bi bili ti lahko kos vsem nalogam.

V soboto se je posvetovanje nadaljevalo. Razpravljalci so pred udeleženci razgrinjali probleme svojih delegacij, udeleženci so si izmenjavali izkušnje, med drugimi pa je s stališči Zveze socialistične mladine Slovenije do delegatskega sistema in o uveljavljanju mladih v njem spregovorila tudi mladinka Dijana Oman. Zapažena je bila tudi razprava tov. Savina Jogana, sekre-

Del udeležencev razprave o razvoju televizije

odgovornost za svojo usodo, je povedal tov. Petrovič. V letu in pol, kolikor traja uveljavljanje delegatskega sistema, ki postaja glavno orožje v boju za nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, je ta sistem dosegel precejšnje uspehe, ob katerih pa ne smemo mimo nekaterih pomanjkljivosti, ki se kažejo. Uspeh delegatskega sistema je med drugim tudi dejstvo, da se delavec ne ukvarja le s problemi svojih delovnih sredin, ampak sodeluje tudi pri reševanju problemov širše skupnosti. Pozitivni rezultati tega sistema se kažejo zlasti na področju ekonomike, dohodka, samoupravnega združevanja in dogovarjanja o razvoju države in graditvi družbeno-ekonomskega razvoja. Vedeti je namreč potrebno, da je osnovno vprašanje v delegatskem sistemu razredno bistvo in vsebina, da se je treba boriti proti formalizmu, ogromni količini gradiv in poročil, odpravljati je potrebno preobilico administracije, sestankovanja in drugo. Delovni človek naj izhaja iz baze, od tam, kjer živi in dela, v njej naj najprej uveljavlja delegatski sistem. Ne smemo gledati z nestrpnostjo na pomanjkljivosti, ki se kažejo, niti ne smemo zaspiti nad uspehi, prizadevati si moramo, da

tarja RK SZDL, ki je govoril o mandatu v delegatskem sistemu in razprava dr. Antona Vratuša, podpredsednika zveznega izvršnega sveta.

V nedeljo se je posvetovanje zaključilo. Predsednik skupščine SFRJ tov. Kiro Gligorov je v svojem govoru poudaril, da morajo biti delegacije v središču pozornosti, da je uveljavljanje delegatskega sistema naloga vseh ljudi, ne le delegatov. Z več potrpežljivosti in vztrajnosti se je potrebno posvetiti dograjevanju prakse, uveljavljanje delegatskega sistema je treba večkrat analizirati, izmenjati je potrebno še več konkretnih izkušenj, da bi se tako zavarovali pred prenašeno improvizacijo ali zgolj špekulativnim grajenjem delegatskega sistema.

Zaključno besedo je imel sekretar Zvezne konference socialistične zveze Jugoslavije Marjan Rožič. Poudaril je koristnost takih posvetovanj. Posvetovanje v Cavtatu je bilo uspešno, več kot 350 udeležencev si je izmenjalo izkušnje o uvajanju delegatskega sistema, precej pomembno pa je bilo tudi to, da je bilo posvetovanje pripravljeno na širši osnovi. Pri

(Nadaljevanje na 14. strani)

Posvetovanje o delegatskem sistemu

Od 14. do 16. novembra 1975 je bilo v Cavtatu pri Dubrovniku posvetovanje o delegatskem sistemu, ki se ga je udeležilo okoli 350 delegatov, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij iz vse Jugoslavije.

V delegaciji republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije sem bila poleg Dijane Oman iz Kopra in Milana Bažlja iz Kranja tudi jaz. V četrtek smo se z letalom odpeljali do Dubrovnik, od tu pa z avtobusom do hotela Croatia v Cavtatu, kjer je posvetovanje potekalo.

Zvezna konferenca SZDL in Institut za politične vede pri Fakulteti za politične vede v Beogradu sta za posvetovanje

praprila veliko gradiva, ki ga je pregledal posebni redakcijski odbor, ki je posvetovanje razdelil na 4 tematske enote:

1. Uveljavljanje delegatskega sistema v skupščinah družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih.

2. Vloga in naloge družbenopolitičnih organizacij v delegatskem sistemu.

3. Osnovna idejno-politična vprašanja uveljavljanja in funkcioniranja delegatskega sistema.

4. Informiranje in komuniciranje v delegatskem sistemu.

V petek dopoldne se je posvetovanje pričelo. V veliki dvorani hotela je bilo zbranih 350 udeležencev, med njimi najvidnejši

POSEBNA PRILOGA

OSNUTEK RESOLUCIJE O DRUŽBENO EKONOMSKI POLITIKI IN RAZVOJU OBČINE DOMŽALE V LETU 1976

I. REZULTATI DOSEDANJEGA RAZVOJA

Delovni ljudje občine Domžale so v obdobju socialistične graditve v okviru družbeno politične skupnosti dosegli znatne in pomembne rezultate, pri čemer je zlasti pomembno, da so rezultati tako v materialni sferi kot na področju družbenih dejavnosti, plod razvoja samoupravnih odnosov. Celovita družbena aktivnost je v odvisnosti z razvojem socialističnih proizvodnih odnosov, ker le-ti pogojujejo nadaljnje širjenje materialnih možnosti in okvirov dela ter poglobljeno vzpodbujajo razvoj k uresničevanju ciljev socialistične družbe.

Osnovne značilnosti uresničevanja sprejete družbeno ekonomske politike občine v letu 1975 je družbeno spoznanje in spoznanje posameznih nosilcev razvojnih programov o nujnosti stabilizacijske naravnosti na vseh področjih družbeno ekonomskega življenja in na vseh ravneh občine. To spoznanje so narekemale razmere v občini in tudi odločitve v okviru družbeno političnih organizacij in samoupravnih skupnosti. V občini so se te razmere odražale zlasti v:

- močno negativni izvozno-uvozni bilanci;
- povečanem zaposlovanju;
- in premajhnem povečanju produktivnosti.

Družbena akcija v okviru občine v smeri pospešitve priprave stabilizacijskih programov in velika prizadevanja v združenem delu ter tudi na drugih področjih, vse to je pripomoglo, da so pričeli delovati samoupravni mehanizmi in da so delavci in delovni ljudje bolj odločilno posegli v dogajanja. Določeni pozitivni premiki so se v naslednjem obdobju že pokazali in sedaj je moč ocenjevati vsa gibanja bolj realno in tudi s perspektivo vnaprej, obenem pa je možno vsa prizadevanja usmeriti tako, da se vzpodbudijo aktivnosti v tiste smeri, kjer je že zaostajanje.

1. Pregled uresničevanja ciljev resolucije v letu 1975

Glede na gibanja v devetih mesecih 1975 ocenjujemo, da se bodo posamezni pokazatelji, izraženi v realnih odstotkih gibali:

	Resolucija	Doseženo v občini	v % v SRS
– realni družbeni proizvod	9,5	9,5	4
v tem: družbeni sektor	10,5	10,5	
– število zaposlenih	2	5	5
– produktivnost	7,4	3,8	– 1
– izvoz	13	20	– 8
– uvoz	9	0	– 5
– fizični obseg ind. proizv.	11	11	5
– kmetijska proizvodnja	8	0	1
– promet v trgovini	9	2–3	–

Podatki za prvih devet mesecev leta 1975 kažejo, da je fizični obseg industrijske proizvodnje bil v tem obdobju za 11 % večji kot v enakem obdobju lani. To povečanje je v skladu z resolucijo za leto 1975. Od industrijskih podjetij so v tem obdobju največ povečali fizični obseg Eta za 54 %, Helios za 42 %, Mlinostroj za 40 % in Induplati za 30 %.

V obdobju januar-september 1975 se je izvoz v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal nominalno za 33 %, uvoz pa je v devetih mesecih letos nominalno za 9 % večji, kot v enakem obdobju lani. Tako ugoden odnos med izvozom in uvozom se kaže v zmanjšanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja za 28 % in je v tretjem kvartalu gospodarstvo doseglo pozitivno blagovno menjavo, saj je bil izvoz večji od uvoza za 4 %.

Zaposlenost dosega v občini Domžale visoko stopnjo, saj se je v devetmesečju letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem leta 1974 povečala za 5,4 %.

Predvidevanja za leto 1975 kažejo, da bo realna rast kmetijske proizvodnje ostala na lanskoletni višini, saj so se kljub povečanju površin v družbenem sektorju za zgodnje posevke za 52 % zmanjšali pridelki za 15 % v letu 1975. Tudi pridelki na ha so se znižali v zasebnem sektorju in v privatnem sektorju.

Prav tako tudi promet v trgovini ni potekal po predvidevanjih resolucije 1975.

Kljub nekaterim ugodnim rezultatom in nekaterim signalom stagnacije v razvoju gospodarstva v občini kot sledi iz gornjega pregleda, pa je življenjski standard delovnih ljudi dosegel 1,2 % rast v letu 1975.

Povečano število zaposlenih v občini in hitra rast priseljevanja je narekovalo hitrejšo rast družbenega standarda, za katerega so delovni ljudje iz dohodka in iz svojega osebnega dohodka (samoprispevka) solidarnostno

zagotavljali znatno večja sredstva, zlasti za stanovanjsko izgradnjo in za skupno porabo. Tako se je tudi zmanjšal delež osebne porabe v korist skupne porabe.

1. 1. Za življenje in delo delovnih ljudi je stanovanje nujno in zelo pomembno. Zahvaljujoč učinkoviti družbeno politični akciji se je zmanjšal stanovanjski primanjkljaj za okoli 4 krat, s tem pa so povečani osnovni pogoji za ustvarjanje družine ter življenje in delo delovnih ljudi. Močnejša naravnost k izgradnji družbenih stanovanj bo še povečala odpravljanje vzrokov za prevelike socialne razlike med ljudmi. Uresničevanje plana stanovanjske izgradnje zaostaja letno za 2 % ali za 42 stanovanj letno.

1. 2. Izobraževanje delavcev je področje, na katerem so delovni ljudje dosegli občutne rezultate, pri usposabljanju za produktivno delo. Kljub postopnemu izboljševanju ravni zaposlenih z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni, saj delež kvalificiranih delavcev znaša 43 %, delež vseh srednje, višje in visoko strokovno usposobljenih ljudi pa je 14 % od vseh zaposlenih. Zlasti ne moremo biti zadovoljni z izobrazbeno strukturo zaposlenih žensk, ki pa v okviru vseh zaposlenih predstavljajo večjo polovico delavcev.

1. 3. Urejeno otroško varstvo je pomembna sestavina življenjskega standarda in še posebej glede na visok odstotek zaposlenih žensk. Sedaj je v organiziranem dnevnem varstvu in vzgojo vključenih 620 otrok, do konca leta 1975 pa bo to število poraslo na 820, ko bosta svojemu namenu predana nova vrtca Ihan in Rodica. V okviru vseh zmogljivosti je 240 otrok v starosti od 0 – 3 let, za katere so usluge najdražje.

V okviru skrbi za ustrezno vzgojo predšolskih otrok, ki ne morejo zaradi prostorske stiske biti varovanci vzgojnovarstvenih ustanov, se izvajajo programi skrajšane vzgoje v obliki potujočega vrtca. V letu 1975 je bilo v te različne oblike vključenih 768 predšolskih otrok. V teh skrajšanih oblikah programov so sodelovali še skupnost za telesno kulturo in Kulturna skupnost Domžale.

V letu 1975 ni bil razrešen sistem pokrivanja stroškov, ki nastajajo v organiziranem varstvu in vzgoji, kar lahko postane zaviralni element nadaljnega razvoja te dejavnosti.

Otroški dodatki, druge denarne pomoči in porodniški dopusti so se izvajali skladno z resolucijo SR Slovenije, kakor tudi solidarnostno prelivanje v korist manj razvitih občin.

1. 4. Vzgoja in izobraževanje

V letu 1975 je v obvezno osnovno izobraževanje vključenih 5240 otrok, v osmih popolnih osnovnih šolah. V podaljšanem bivanju je v letu 1975 vključenih 574 otrok ali 11 %, malico prejemajo vsi otroci, kosilo pa prejema 850 otrok, ali 18 %. Pouk po sistemu celodnevne šole je v pripravi, ni pa še uresničen.

Med največje probleme na področju osnovnega šolstva nedvomno sodi prostorska stiska, kljub temu, da je kar cca 80 % otrok v novih prostorih, vendar potrebe rastejo hitreje od možnosti, ki pa so zelo okrnjene.

Sodobna osnovna šola razrešuje ne samo vsebinska vprašanja, usposabljanja otrok, ampak tudi že socialna, ki so dostikrat pogoj za slabo uspešnost otrok v šoli. Taka vprašanja se razrešujejo s svetovanjem, socialno intervencijo pa tudi z interesnimi dejavnostmi na šoli, ki otroke povezuje in krepi pri njih smisel za kolektivno udejstvovanje.

1. 5. Na področju kulture so osnovni smotri resolucije iz leta 1975 doseženi tako kakovostno, kot tudi organizacijsko in vsebinsko. Zlasti je pomembna orientacija k vzpodbujanju amaterstva in zadovoljevanje potreb delovnih ljudi po dobrih in dostopnih knjigah tudi na oddaljenih območjih občine.

Usposabljanje objektov in tudi varstvo kulturnih spomenikov ali drugih objektov je potekalo intenzivno in v skladu z načrtanimi cilji.

1. 6. Na področju telesne kulture so bili zlasti doseženi cilji množičnosti in različnosti oblik telesno kulturnih dejavnosti. Dejavnost telesno kulturnih organizacij se je znatno povečala, saj so se poleg razširjene dejavnosti obstoječih društev ustanovila še tri nova društva. Telesno kulturna dejavnost je do sedaj zajela že cca 7850 prebivalcev naše občine v 38 telesno kulturnih organizacijah.

1. 7. Zdravstveno varstvo je glede obsega storitev in nalog za delovne ljudi in njihove družine uresničevalo program, ki so ga delovni ljudje sprejeli. Skrb glede nadaljnega urejanja prostorskih zmogljivosti je naravnana tako, da naj olajša delovnim ljudem dostopnost uslug v čim krajšem času.

V letu 1975 je bilo znatno soočanje s problemom pomanjkanja kadmara, kar deloma tudi vpliva na kvaliteto uslug. Tudi na tem področju se močno odraža večja naseljenost občine pri koriščenju uslug zdravstvenega varstva.

1. 8. Samoupravna interesna skupnost socialnega skrbstva je uresničevala program leto 1975 in zagotavljala preko svojega programa socialno varnost vseh oseb, ki so oblik socialne skrbi potrebne, bodisi v denarju, ali v obravnavanju. Kot nova samoupravna skupnost pa se še sooča z

začetnimi težavami večje organizacijske krepitve.

V okviru celovitega obravnavanja socialne problematike in oblikovanja celovitejša socialne politike je v občini ustanovljena nova samoupravna interesna skupnost socialnega varstva, ki je šele na svojem prvem koraku v povezovanju petih skupnosti in iskanju skupnih izhodišč.

1. 9. Zaposlovanje je zlasti v obdobju novega planiranja gospodarskega in družbenega razvoja občine zelo pomembno. Ta skupnost se v povezovanju z gospodarstvom aktivno vključuje v napore učinkovite službe za zaposlovanje in izvajanje tistih nalog, ki lahko pomagajo gospodarstvu pri njegovih naporih pa tudi posameznikom, ki potrebujejo usluge te službe, kot je socialna varnost ali usposabljanje. Zlasti na področju poklicnega usmerjanja je vloženih največ naporov in to bo opravičilo smotrnost glede nadaljnje kadrovske politike pri usmerjanju, štipendiranju in zagotavljanju gospodarstvu takih profilov kadrov, ki jih le-to potrebuje.

2. 1. Financiranje splošne porabe je potekalo preko občinskega proračuna v skladu z medobčinskim dogovorom. Iz tega naslova so bile financirane dejavnosti državnih organov, krajevnih skupnosti, del socialnega skrbstva in zdravstvenega varstva ter investicije v komunalne naprave. Presežna sredstva nad kalkulativnimi dohodki pa so bila namenjena za gospodarske posege v občini.

2. 2. Na področju pospeševanja razvoja obrtnih dejavnosti je skupščina sprejela dopolnitev odloka o davkih občanov, ki uveljavlja 75 % oprostitev davka za začetnike in olajšave davka za vlaganje v razširitve obrtnih kapacitet.

2. 3. S področja urbanizma je bil v javni razpravi osnutek urbanističnega programa občine Domžale.

2. 4. S področja komunalnih naprav se je nadaljevala gradnja kolektorja in izvajanje posameznih regulacijskih del na vodotokih področja občine Domžale.

2. 5. Sklad za izgradnjo šolske mreže je v letu 1975 financiral izgradnjo šole v Dobu.

2. 6. Cestni sklad je s pomočjo proračuna poravnal obveznosti za asfaltiranje cest iz preteklih let.

2. 7. S področja splošnega ljudskega odpora so bile realizirane naloge za dograditev oboroženega dela, priprav v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih ter organizacijah združenega dela. Ustanovljen in kadrovsko izpopolnjen je občinski štab teritorialne obrambe, izvršena je reorganizacija enot teritorialne obrambe, izdelane so obrambne priprave občinske strukture, družbeno političnih organizacij in organizacij združenega dela ter je izoblikovana organizacija oddelka za ljudsko obrambo.

2. 8. Na področju varnosti in družbene samozščite je izdelan družbeni dogovor o družbeni samozščiti. V sklopu te naloge je tudi delo sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Na področju požarnega varstva pa je bila delno izpopolnjena protipožarna oprema, v dozidavi oz. gradnji pa je bilo 9 gasilskih domov.

3. 1. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

V občini se že od leta 1970 uresničujejo nekatere naloge na podlagi združevanja sredstev potom samoupravnega sporazuma in družbenega dogovora. To je zlasti v letu 1974 in 1975 prišlo do izraza, ko so se na podlagi samoupravnega sporazuma razreševala bistvena vprašanja hitrejšega razvoja prednostnih področij kot je vzgoja in izobraževanje. Kljub ureditvi v sistemu in kljub izredno perečim problemom, je uresničevanje sporazuma povezano z velikim številom urgenc in je le-ta deloma še neuresničen. Tak odnos do izpolnjevanja obveznosti je nevrzdržen, ogroža pa tudi tiste dejavnosti, ki v prvi vrsti koristijo združenemu delu – delavcem za njihove otroke.

4. 1. Ugotovitve

Na prehodu iz leta 1975 v letu 1976 je gospodarski položaj občine še dokaj težaven, ker ga še vedno spremljajo znaki stagnacije v nekaterih organizacijah združenega dela in znaki inflacije, kar pa prav gotovo ni ugodno za pričetek novega poslovnega leta. Položaj gospodarstva se odraža tudi v družbenih službah ter je prisotna velika skrb, ki so jim potrebne za zdravo in učinkovito delo.

Iz tega izhaja, da bo moralo biti težišče družbene dejavnosti in aktivnosti usmerjeno na stabilizacijo pogojev za gospodarjenje in obenem za dinamični gospodarski razvoj na kvalitetnih osnovah. Osnovne naloge združenega dela za leto 1976 so v dvigu produktivnosti dela in na uspešnejšem poslovanju tako na področju industrije, kot v drugih gospodarskih panogah, vključujoč kmetijstvo, obrt, trgovino, gostinstvo, itd.

II. OSNOVE DRUŽBENO EKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE V LETU 1976

Ob upoštevanju resolucije o družbeno ekonomskem razvoju v SR Sloveniji in političnih dokumentov, ki pomagajo k naravnosti v družbeno ekonomski politiki v letu 1976 ter ob upoštevanju razmer doma, je celovito družbeno aktivnost potrebno usmerjati v občini zlasti na:

– uveljavljanje in razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, kot bistvenega pogoja za uresničitev ciljev in nalog ekonomske in razvojne politike občine. Pri tem je zlasti potrebno skrbeti, da se krepí ustavna vloga delavcev v združenem delu, v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Večja odgovorna skrb mora veljati krepitvi delegatskega sistema in delegatskih odnosov;

– močnejše je skrbeti za uveljavljanje dohodkovno soodvisnih reprodukcijskih celot, glede na oblikovanje skupne razvojne politike (večje in boljše oblike integracije)

– dinamična gospodarska rast mora temeljiti na bistveno večji udeležbi produktivnosti dela in nadaljevanju stabilizacijskih ukrepov. Proizvodnjo je potrebno povečati z uvajanjem sodobne organizacije dela, modernizacije sredstev za delo, izboljšanjem tehnologije, racionalnem zaposlovanju, izboljšanjem koriščenja delovnega časa ter večjo delovno skupino. Pri novih investicijskih gospodarskih naložbah je treba upoštevati kriterije o minimumu opremljenosti delovnih mest. Združeno delo mora v svojo razvojno politiko vključiti vzpodbudo za organizirano inovacijo;

– Obvladovanje vseh oblik porabe bo gospodarstvo oz. združeno delo doseglo tako, da bo izpostavilo pomen prednostnih nalog in s sklepi zagotovilo uresničevanje le-teh ter se opredelilo do drugih dejavnosti, ki ne sodijo med prednostne. S tem se bo krepila reprodukcijska sposobnost združenega dela, ob še boljši organizaciji dela, z modernizacijo proizvodnje, s sprejemanjem nove tehnologije in z učinkovitim izkoristkom delovnega časa.

– Združeno delo bo nenehno spremljalo celovito občinsko bilanco na področju zunanjetrgovinske menjave ter sproti sprejemalo ukrepe za pospeševanje izvoza in omejitev na resnično nujne artikle;

– združeno delo bo dajalo prednost tistim vlaganjem, ki zagotavljajo akumulativnejšo proizvodnjo, večji izvoz ter izkoriščanje domačih surovin;

– proizvodnja hrane v občini mora dobiti večjo težo in je potrebno s tako orientacijo doseči, da noben program ne bo uresničen na škodo proizvodnje hrane, pri čemer je treba doseči večjo produktivnost sposobnost v občini s politiko družbenega dogovarjanja za zagotavljanje delovanja samoupravno organiziranih skupnosti za pospeševanje kmetijstva, ki bodo nadaljevale načrtno usmerjanje zasebne kmetijske proizvodnje z uvajanjem nove tehnologije. Za pridobivanje novih kmetijskih površin bo ustanovljena posebna samoupravna skupnost, ki bo v prihodnosti realizira melioracijo zemljišč ob Radomlji in Rači.

1. skupna poraba (družbene dejavnosti) se bo razvijala skladno z gospodarsko močjo in potrebami gospodarstva. Zato se bo združeno delo opredelilo s sklepi o programih, ki so v občini kot prednostni in sicer po naslednjem vrstnem redu:

1. izobraževanje in vzgoja
2. otroško varstvo
3. socialno skrbstvo
4. zdravstveno varstvo (skrb za zdravstveno varnost delavcev in njihovih družin, preventivno zdrav. varstvo).

Na osnovi sklepov temeljnih organizacij združenega dela bo občinska skupščina sprejela jamstvo za izvršitev prednostnih nalog.

2. Krajevne skupnosti se bodo organizacijsko in vsebinsko še nadalje preoblikovale v resnične temeljne samoupravne skupnosti. Sistem združevanja sredstev bo potekal deloma že po novih osnovah, kjer bo združeno delo s svojimi odločitvami o združevanju sredstev imelo odločujoč vpliv tudi na uresničevanje tistih nalog, ki so za delovne ljudi temeljnega pomena. V krajevni skupnosti mora na ta način priti v ospredje človek s tistimi potrebami, ki mu pomagajo pri uresničevanju samoupravnih pravic in dolžnosti. Poseben poudarek pri razvoju krajevnih skupnosti pa bo dan nerazvitim krajevnim skupnostim na področju občine Domžale.

3. Splošna poraba (občinski proračun) bo v letu 1976 v najmočnejši fazi očiščevanja vseh tistih nalog, ki ne spadajo v okvir državno oblastnih funkcij. Naloge, ki jih bo občinska skupščina izvršila iz proračuna, se bodo z dogovorom med OS in SIS ovrednotile in določili tudi pogoji prenosa. Večjo skrb bo treba posvetiti službam, ki ostanejo v okviru splošne porabe ter za to zagotavljati z vso odgovornostjo tudi kvaliteto dela.

Splošna in skupna poraba se mora v letu 1976 gibati izpod realne rasti družbenega proizvoda, kot to določa resolucija SRS, odnos med temi oblikami porabe pa mora biti v korist skupne porabe tako, da bo rast splošne porabe nekoliko počasnejša od skupne.

4. Hitreje kot doslej je treba razvijati obrambno sposobnost prebivalstva, zlasti z vidika obrambne vzgoje in vsesplošnega sprejemanja in uresničevanja družbenega dogovora o družbeni samozščiti in s tem varnosti delovnih ljudi v okviru družbenopolitične skupnosti.

5. Da bodo ukrepi in aktivnosti sproti naravnani tako, kot to zahtevajo razmere gospodarske rasti in družbene potrebe, bodo vse družbene aktivnosti v občini usmerjene tako, da bodo vsako tromesečje preverjale dosežene učinke in stopnjo uresničevanja politike iz te resolucije ter sproti dogovorno sprejemale ukrepe za povečanje stabilnosti gospodarstva.

1. 1. Upoštevajoč realne možnosti za dosego ciljev, predvidevamo naslednje realne rasti osnovnih kazalcev gospodarskega razvoja v letu 1976:

	Domžale	SRS – v %
– realni družbeni proizvod	8	5
– v tem: družbeni sektor	9	–
– število zaposlenih	3	3
– produktivnost	5	2–3
– izvoz	6	6
– uvoz	4	4
– fizični obseg ind. proizvodnje	9	6

– kmetijska proizvodnja
– promet v trgovini

5
10

– ki pomagajo, da se uresničuje vse večje podružbljanje kulture. Pomembna naloga kulturne skupnosti je tudi v usposabljanju in ohranjanju kulturnih objektov.

2. 1. Vzgoja in izobraževanje kot priprava mladih za sprejemanje več znanja in za uspešno delo ter za smotno uveljavljanje v samoupravljanju, bo v okviru skupnega števila 5400 šolskih otrok pomembnejše z vidika uspešnosti otrok, kot z vidika števila posameznih dejavnosti. Temeljna izobraževalna skupnost bo združeno delo seznanila v smislu ekonomskih odnosov s stroški, ki nastajajo z uspešno vzgojo in šolanjem otrok, glede na oblike, ki so jih otroci deležni. Zagotovila bo vključitev 504 otrok v celodnevno šolo, 500 otrok v podaljšano bivanje, 1000 otrok v prejetje kosil in organizirala druge varstvene oblike, zlasti za vozače. Mala šola se bo izvajala v celoletnem trajanju v Moravčah in na Brdu, pri ostalih šolah pa v trajanju izpod 20 ur.

V sodelovanju s pionirsko in mladinsko organizacijo ter Društvom prijateljev mladine bo na šolah organizirana taka aktivnost, ki bo sposobnostno, patriotsko in vzgojno usmerjala otroke v mlade samoupravljavce v socialistični družbi. V okviru možnosti bo pospeševala vse družbeno sprejemljive oblike za aktivnost šolskih otrok ob šoli in v krajevni skupnosti. Šola mora v okviru krajevne skupnosti postati središče združevanja šolskih otrok in staršev. Delegatsko organizirana izobraževalna skupnost mora biti v večji povezanosti in soodvisnosti z združenim delom ter mora imeti izostren posluš za potrebe gospodarstva. Vsebina pouka mora postati močnejši izraz naše stvarnosti ter je odklanjati vsako neopredeljenost, mlačnost, idejnost pouka pa je odvisna od naloga vseh izvajalcev, posebno tudi v vseh oblikah usmerjenega izobraževanja pri in ob delu.

2. 2. Otroško varstvo je kot obliko zagotavljanja varnosti delavcev in njihovih predšolskih otrok v času zaposlenosti staršev prvenstveno navezovati na potrebe združenega dela, ob tem pa razvijati ustrezno socialno funkcijo. Temu je prilagajati programe posameznih vzgojno varstvenih ustanov, ki morajo biti v odnositni od potreb združenega dela, tako v pogledu sprejemanja otrok (dokler je še taka stiska s prostorom), kot glede sistema pokrivanja stroškov in obratovalnega časa.

Huda stiska s prostorom, ki sedaj zagotavlja dobrih 20 % otrok varstvo in vzgojo v teh ustanovah, narekuje, da bo samoupravna interesna skupnost otroškega varstva v letu 1976 iskala tiste rešitve, ki jih je moč doseči ob minimalnih stroških, kot je organiziranje varstvenih družin za dojenčke. V letu 1976 ne bo vlaganj s strani SOV iz izvrnega priliva, pač pa le v deležu, ki ga bo zagotavljal družbeni dogovor o sočasnem zagotavljanju spremljajočih prostorov z gradnjo stanovanjskih sosesk ali blokov. Ta razvoj pa bo v okoljih, ki bodo ta sredstva zagotavljala.

Podcezelju, kjer ni vrtcev, je v letu 1976 omogočiti v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, izvajanje programa potujočega vrta, ki naj nadomesti vzgojni deficit pri otrocih v predšolski starosti.

Denarne datjave za otroke je uresničevati tudi v letu 1976, pri tem pa višino in cenzus usklajevati tako, da te vrste osebne porabe ne bi predimenzionirali.

Izvajalci dnevnega varstva morajo biti tesneje povezani z združenim delom iz svoje okolice in s krajevno skupnostjo ter zagotavljati, da bodo vrte središče dejavnosti za vse okoliške predšolske otroke in njihove starše. Zlasti starše, delavce, je sproti ustrezno informirati o izvajanju programov in težavah, če se ob tem pojavljajo.

2. 3. Vsak hiter razvoj nosi s seboj tudi nekatere odklone ali težave. Tako je v spletu vseh protislovij današnjega časa izredno pomembno, da se sproti omiljujejo posledice socialnih razlik, ki še obstojajo med ljudmi. Skupnost za socialno skrbstvo bo skrbela za to, da bo vsem občanom, ki so potrebni družbene pomoči, omogočen minimalni življenjski standard. Pričakuje se, da bo denarne pomoči deležnih 190 občanov, da bo v varstvu v domovih za ostarele 127 oseb in 74 mladostnikov v vzgojnih zavodih, ali zavodih za rehabilitacijo. Funkcija izvajalcev socialne skrbi je v letu 1976 zlasti v preprečevanju družbenonegativnih pojavov, kar je možno v okviru preventivnih dejavnosti, svetovanj, razgovorov, itd.

2. 4. Zdravstveno varstvo ima do združenega dela odgovorno nalogo, kako zagotavljati učinkovito službo, ob najmanjših izostankih zaradi čakanja na zdravstvene usluge ter tudi glede kvalitete storitev. Posebno pozornost je posvetiti vprašanju preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladine, zlasti v kolektivnem bivanju ter morajo te oblike postati sestavni del programa zdravstvenega varstva. Vse večja povezanost med izvajalci programa zdravstvenega varstva in združenim delom naj omogoči zagotovitev človeškega dostojanstva tudi, ko je človek bolan in njegovo ustrezno obravnavo. Z racionalnim izkoristkom prostorskih, kadrovskih in drugih zmogljivosti je doseči kar največji učinek v korist delovnih ljudi.

2. 5. Področje zaposlovanja bo v letu 1976 sledilo predvsem potrebe gospodarstva, s tako naravnostjo, da bo pri poklicnem usmerjanju, hitreje usposabljanje sedaj deficitarnih kadrov. Zaposlovanje bo tudi v povezanosti s krajevnimi skupnostmi ter na ta način preprečevalo prevelike socialne razlike, ki izhajajo tudi iz doslej anonimnih nezaposlenih v krajevnih skupnostih.

2. 6. Kultura in telesna kultura bosta v okviru možnosti, ki jih daje usmeritev v letu 1976, uresničevali svoje programe s tem, da bo prednost veljala množičnosti in vsebinskem izpopolnjevanju programov, zlasti za populacijo otrok in mladine.

2. 7. Kulturna skupnost bo s svojo dejavnostjo, ki postaja vse pomembnejša, zadovoljevala vsakodnevne potrebe delovnih ljudi tako z vidika dobrega čtiva in možnosti koriščenja tega, kot z drugimi oblikami

2. 8. Raziskovanje – znanost bo v direktni povezanosti z združenim delom pomagala h konkretnim dosežkom glede racionalnosti, sodobne tehnike in sodobne organiziranosti za produktivno delo. Ustrezno usmerjanje združenega dela in uresničevanje tistih znanstvenih nalog, ki naj pomagajo k hitrejšemu vzponu gospodarstva v občini, je skupna naloga združenega dela v povezanosti z znanostjo.

2. 9. Komunalne dejavnosti so v obdobju, ko preneha funkcija države na tem področju in postaja kot sestavni del nalog, ki jih programirajo in uresničujejo združeno krajevne skupnosti, združenim delo in nova, še neustanovljena samoupravna skupnost za komunalne zadeve, ki je v zasnovi. Ta skupnost bo morala uresničevati skrb za gospodarno urejanje komunalnih naprav, kar naj bo z ene strani potreba združenega dela in potreba delovnih ljudi v krajevni skupnosti.

3. 1. Na področju kadrovske politike smo v preteklem obdobju zabeležili pomembne premike. Večina organizacij združenega dela je podpisal družbeni dogovor o načelih za izvajanje kadrovske politike in tudi samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v občini. Zato se bomo morali v letu 1975 prizadevati predvsem:

– za izenačitev statuta strokovnih kadrovske služb v OZD in za skladno delovanje vseh strokovnih služb s področja kadrovske politike v občini;

– spremljali bomo izvajanje družbenega dogovora o kadrovske politiki in samoupravnega sporazuma o štipendiranju in vztrajali na doslednejšem izvajanju sprejetih načel;

– še bolj bomo morali povezati štipendijsko politiko z združenim delom, da se bo štipendiranje preko programov kadrov in pripravnikov kar največ odrazilo v kadrovske politiki združenega dela in v celotnem družbenem razvoju.

4. 1. Na področju komunalne dejavnosti se bo nadaljevala izgradnja kolektorja, predvidoma do lokacije čistilne naprave.

4. 2. V letu 1976 se bo stanovanjska gradnja nadaljevala v skladu s srednjeročnim programom. Skladna izgradnja infrastrukturnih objektov naj bi se financirala iz sredstev, zbranih z družbenim dogovorom o načinu zagotavljanja sredstev za financiranje in načina gradnje k stanovanjski izgradnji spremljajočih objektov.

Osnovno urbanistično dokumentacijo bo potrebno izdelati v letu 1976, ker to zavira že celotni usklajeni razvoj občine Domžale.

5. 1. Sklad za izgradnjo šolske mreže bo v letu 1976 financiral izgradnjo telovadnice v Dobu in sicer s sredstvi krajevnega samopriskpevka.

6. 1. Na področju splošnega ljudskega odpora je najpomembnejša nadaljnja dograditev oboroženega dela priprav v krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih ter OZD, v skladu z izoblikovanimi stališči.

Ustanovljene bodo enote civilne zaščite, v katere bo vključeno del celotnega prebivalstva občine. Sprejeti bodo občinski predpisi za izgradnjo zaklonišč in ustanovljen bo sklad za izgradnjo in adaptacijo zaklonišč.

V skladu z načrtanimi izhodišči v srednjeročnem načrtu bo zagotovljeno financiranje potreb SLO, s poudarkom na opremljanju in vzgoji enot teritorialne obrambe, civilne zaščite in centra za opazovanje, obveščanje in alarmiranje.

7. 1. Na področju družbene samozaščite bodo v vseh TOZD in KS ter drugih družbenih organizacijah ustanovljeni organi družbene samozaščite. Izdelan bo tudi program dela teh organov. V okviru tega programa družbene samozaščite bo svet za preventivno in vzgojno v cestnem prometu nadaljeval z delom v osnovnih šolah, TOZD in krajevnih skupnostih.

Na področju požarnega varstva bo ustanovljena samoupravna interesna skupnost in sprejet program požarnovarnostnih ukrepov.

8. 1. Krajevne skupnosti v svojem nadaljnjem razvoju niso odvisne zgolj od višine sredstev, ampak prvenstveno od poglabljanja samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in zagotavljanja vpliva delovnih ljudi na vse odločitve o nadaljnjih razvojnih ciljih. One so temelj vsega planiranja, kjer delovni ljudje živijo in kjer se porajajo vsi problemi. Le celovita družbena akcija v okviru krajevne skupnosti lahko zagotavlja, da se smotno iz vseh potreb izluščijo tiste, ki so najbolj odločujoče za nadaljnji razvoj skupnosti in za razvoj vsake posamezne družine. V krajevni skupnosti zlasti stopa v ospredje delovni človek in temu so prilagojena vsa prizadevanja in vsi razvojni koncepti.

Delovni ljudje, združeni po svojih delegacijah v krajevni skupnosti bodo na novih osnovah združevali tudi sredstva za potrebe krajevnih skupnosti, del dejavnosti krajevnih skupnosti pa se bo zagotavljal še iz okvira splošne porabe (proračun).

Za uresničevanje take razvojne politike v letu 1976 pa je poleg razvoja samoupravnih družbenih odnosov v produkciji in izven nje, potrebna velika družbeno politična aktivnost vseh družbeno političnih organizacij v okviru socialistične zveze in na različnih nivojih. Ustrezna kadrovska politika je sestavni del novih odnosov, nosilec vseh prizadevanj za to pa je socialistična zveza, ki s š. l. ko politično aktivnostjo zagotavlja na frontni osnovi, da se očuva tisto, kar smo že dosegli in da se razvoj snuje tako, da je zagotovljen osnovni smoter, nadaljnji še hitrejši razvoj socialistične družbene skupnosti.

oz. gradbenega dovoljenja; 3. točke 6. člena tega družbenega dogovora in za zagotovitev sredstev za intervencijske posege v hribovskih področjih; posege v hribovskih področjih;

— z letnim finančnim načrtom odstopila KZS iz naslova prometa s kmetijskimi nepremičninami in dohodka od kmetijske dejavnosti za dodatna sredstva za izvajanje njenih nalog na področju pospeševanja kmetijstva v skladu s sprejetim razvojnim programom občine; srednjeročnim programom družbenoekonomskega razvoja občine. srednjeročnim programom družbenoekonomskega razvoja občine.

15. člen

Podpisniki se tudi zavezujejo, da bodo skupno ali posamič v utemeljenih primerih s posebnim soglasjem kmetijski zemljiški skupnosti dajali potrebne garancije za kredite, ki jih bo najela za naloge iz programa.

16. člen

Kmetijska zemljiška skupnost lahko prevzame za podpisnike v skladu s posebnimi pogodbami tudi naloge, ki niso opredeljene s tem družbenim dogovorom.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Družbeni dogovor velja za sklenjen, ko ga sprejmejo pristojni organi podpisnikov.

18. člen

Spremembe in dopolnitve tega družbenega dogo-

vora so možne le na način in po postopku, kot je bil sklenjen.

19. člen

Podpisniki soglašajo, da izvršni odbor začasne skupščine kmetijske zemljiške skupnosti skliče skupščino kmetijske zemljiške skupnosti in sicer najpozneje v enem mesecu po sklenitvi družbenega dogovora.

20. člen

Ta družbeni dogovor prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

21. člen

K temu družbenemu dogovoru lahko po njegovi sklenitvi pristopijo pod enakimi pogoji še drugi podpisniki, ki so zainteresirani za razvoj kmetijstva v občini.

KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE DOMŽALE

Št. 016-13/75

Datum: 19. 11. 1975

PODPISNIKI DRUŽBENEGA DOGOVORA:

Emona Ljubljana — TOZD Kmetijska kooperacija

Emona Ljubljana — TOZD Poljedelstvo — Gove-
doreja

Emona Ljubljana — TOZD Prašičereja

Kmetijski poskusni center, Jable

PP Perutnina, Zalog pri Ljubljani

Kmetijski inštitut, Ljubljana

Kmetijski zavod, Ljubljana

Veterinarski zavod Domžale

Kmetijska zadruga, Zagorje ob Savi

Gozdno gospodarstvo Ljubljana, Gozdni obrat
Domžale

Semesadike, Mengeš

Območna vodna skupnost „Ljubljanica—Sava,”
Ljubljana

Samoupravne interesne skupnosti v občini Domžale
Lovske in ribiške družine na območju občine
Domžale

ABC „Napredek”, Domžale

Helios, Domžale

IPK „Servo Mihajl” — obrat Oljarna Vir

Eta Kamnik, obrat Mengeš

Lek Ljubljana, obrat Mengeš

Žito Ljubljana, obrat Mengeš

Ljubljanska banka, podružnica Domžale

Zavarovalnica Sava — podružnica Mengeš

Krajevne skupnosti na območju občine Domžale

Občinska konferenca SZDL Domžale

Skupščina občine Domžale

PROBLEMATIKA ZAPOSLOVANJA, ZAPOSLENOSTI IN BREZPOSELNOSTI V OBČINI DOMŽALE

V letu 1974 so nastale bistvene spremembe v organizaciji in institucionalizaciji na področju zaposlovanja. Sprejet je bil zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list št. 18/74, z dne 10. 5. 1974), ki je v skladu z novo ustavno ureditvijo postavil organizacijo zaposlovanja na nove temelje.

Nova zakonska ureditev je prinesla tudi novosti glede nalog in dejavnosti na področju zaposlovanja. Skupnost za zaposlovanje zlasti:

— ugotavlja vire, primanjkljaje in presežke prebivalstva za zaposlitev;

— spremlja in proučuje poklicni sestav zaposlenih, spremlja nastanek in razvoj poklicev;

— sodeluje pri načrtovanju kadrovskega potreb;

— proučuje, spremlja in ugotavlja potrebe gospodarstva po kadrih;

— opravlja zadeve v zvezi z zaposlovanjem jugoslovanskih delavcev v tujini, pomaga pri vračanju delavcev in zaposlovanju v domovini;

— razvija in proučuje metode za poklicno usmerjanje, za izbiro poklicev in za izbor delavcev pri zaposlovanju;

— opravlja naloge posredovanja dela, poklicnega usmerjanja in priprave za zaposlitev;

— opravlja zadeve v zvezi z zagotavljanjem zavarovanja za primer brezposelnosti;

— vodi po zakonu predpisane evidence s področja dela in zaposlovanja;

— opravlja druge naloge določene z zakonom, s samoupravnimi sporazumi, statutom skupnosti in podobno.

Hiter razvoj gospodarstva, s težiščem na industrializaciji kot vse obsežnem procesu ekonomske preobrazbe družbe, je povzročil korenite spremembe, ki so se globoko zarezale v vsa območja ekonomskega in družbenega življenja in so sprožile procese, ki še trajajo.

Vzporedno z naglim razvojem gospodarstva se je spreminjala tudi zaposlenost. V dosedanjem razvoju je značilna visoka stopnja zaposlenosti. Dosežena stopnja zaposlenosti in še vedno naglo naraščanje prek meja planiranih okvirov, povzročata ekstenzivno zaposlovanje. V kolikor se bo ta tendenca nadaljevala tudi v prihodnje, bodo potrebe po delavcih višje od tistih, ki bi jih lahko krili z naravnim prirastkom, prehajanjem aktivnega prebivalstva iz zasebnega kmetijstva v druge dejavnosti, z vračanjem zaposlenih v tujini ipd.

Povezava med demografskimi rezervami in zaposlovanjem je pomembna ter vpliva na delo skupnosti za zaposlovanje. Demografska značilnost prostora in časa zahtuje vsebino in obseg dela skupnosti v zaposlovanje, ki s svojo osrednjo dejavnostjo (posredovanje zaposlitev, poklicno usmerjanje, prekvalifikacije itd.) vplivajo na družbeno-ekonomski razvoj ter gospodarjenje v naši družbi.

Bistveni premiki na področju zaposlovanja in zaposlenosti v preteklem obdobju so bili:

Zvišanje števila zaposlenih

Stopnja zaposlenosti je bila leta 1972 2,8 % v letošnjem letu pa je 4 %. Zaposlovanje, ki se je v letu 1973 umirjalo, je v letu 1975 pokazalo novo ekstenzivnost. Podatek nas preseneča. Pričakovali in planirali smo umirjenost, rezul-

tat pa je precejšnja porast. Število zaposlenih je bilo v Domžalah 1972 leta 9162, leta 1974 9866, v obdobju januar-september 1975 pa je število zaposlenih že 10236, od tega 5732 žensk, kar je 56 % vseh zaposlenih.

Porast potreb po delavcih

Število prijavljenih potreb po delavcih je bilo v obdobju januar-september 1974 891, stanje januar-september 1975 pa je 995 potreb. Seveda niso to vse potrebe po delavcih na območju občine, ker OZD in drugi, čeprav so zakonsko obvezni javljati te potrebe skupnosti za zaposlovanje, tega vse ne delajo. (V letu 1975 je le 60 % OZD odgovorilo pozitivno na vprašalnik letne potrebe po kadrih za leto 1975).

Rahlo zvišanje števila brezposelnih

Leta 1972 je bila relativna nezaposlenost (t. j. koeficient: št. iskalcev zaposlitve deljeno s številom zaposlenih) 0,65, dne 30. 9. 1975 pa je 1,29.

Poklicno usmerjanje

Družbeni položaj človeka po naši ustavi temelji na delu in rezultatih dela, zato je najpomembnejša odločitev, ki opredeljuje položaj delavca v privatnem in družbenem življenju izbira poklica in pridobitev izobrazbe oziroma strokovne usposobljenosti za delo. Naložba v znanje in poklicno usposabljanje v mladosti se bogato obrestuje v vsej delovni dobi in obratno, posledice napačnih poklicnih odločitev oziroma zamujenega izobraževanja v mladosti občutijo delavci pri svojem nadaljnjem poklicnem in družbenem uveljavljanju.

Pri načrtovanju poklicnega usmerjanja smo v letošnjem letu izhajali iz tistih potreb srednjeročnega plana, ki so za obdobje 1971-75 predvidevale gospodarsko rast v 7,1 odstotni stopnji.

Kvalitetna opredelitev te rasti je narekovala taka prizadevanja, da bi to stopnjo rasti dosegli predvsem s povečano storilnostjo in manj na račun večjega zaposlovanja.

Za obdobje januar-september

1975 je značilen velik razkorak med prijavljenimi potrebami in prilivom mladih iz osnovnih šol. Tako je bilo za to obdobje prijavljenih 995 vseh potreb, osnovno šolo pa je v šolskem letu 73/74 zapustilo 580 otrok, v šolskem letu 74/75 pa 566 otrok. V takojšnjo zaposlitev se je letos vključilo le 10 učencev, čeprav je bilo potreb po nekvalificiranih delovnih mestih kar 159.

Demografska gibanja so glede na potrebe po novih delavcih zelo neugodna. Seveda moramo povedati, da so potrebe bile nad planiranim porastom zaposlenosti, kar kaže na ekstenzivno zaposlovanje.

S poklicnim usmerjanjem takega zaposlovanja seveda ne moremo in ne želimo zagotavljati, pač pa bomo podpirali intenzivno zaposlovanje. Z našo koncepcijo poklicnega usmerjanja želimo ustvariti take pogoje, da se bo vsak posameznik lahko glede na svoje in družbene potrebe ter glede na zmožnosti, optimalno poklicno usposobil ter tako pomagal uresničevati načrtani gospodarski razvoj.

Statistični podatki o vključevanju osnovnošolcev naše občine kažejo, da kljub velikim možnostim zaposlovanja učenci ne sledijo ponudbam ekstenzivnega zaposlovanja, temveč težijo v skladu z razvojnimi potrebami k boljšemu strokovnemu usposabljanju.

Podobna razčlenitev vključitve učencev osnovnih šol za 2 leti nazaj nam kaže, da se je v letu 1973 le 12 učencev vključilo v zaposlitev, v letu 1974 in 1975 pa po 10 učencev. Učenci so se v glavnem vključevali v poklicne in razne 4-letne srednje šole. Preveč je bilo vključitev v TSS-usnjarsko šolo (dekleta) in TSS-kemija (dekleta), med poklicnimi šolami pa glede na domnevne kadrovske potrebe v poklicne šole za prodajalce, frizerje, avtomehanike in avtokleparje.

(O vsem tem še prihodnjic)

Ugotovitve in stališča

DRUŠTVO EKONOMISTOV LJUBLJANA—PODRUŽNICA DOMŽALE
O RAZVOJNIH VPRAŠANJH SREDNJEROČNEGA PLANA DOMŽALSKEGA GOSPODARSTVA

Člani podružnice so na svojem sestanku 11. 11. 1975, na podlagi lastnega poznavanja in obširne obrazložitve občinskih predstavnikov po razgibani diskusiji sprejeli o vsebini občinskega družbenega plana razvoja naslednja stališča in ugotovitve:

1. Domžalska občina ima s svojo lego ob Ljubljani vse bolj primerno obeležje z vsemi pozitivnimi in negativnimi posebnostmi.

2. Med take posebnosti spada velika dnevna migracija z ugotovitvijo, da 40 % zaposlenih hodi na delo izven občinske meje, ter da se priseljujejo v nove stanovanjske enote v polovičnem razmerju ljudje, ki delajo izven občine. Taka tendenca je tudi zato, ker je cena stanovanj v Domžalah nižja. Tako priseljevanje pa povzroča mnoge komunalne probleme in neusklajenosti. Zato člani podružnice podpirajo stališča odbora za plan in občinskega vodstva, da je nujno dosežanje tovrstne napake odpraviti z usmerjeno, nadzorovano in kompleksno zasnovano stanovanjsko gradnjo z vsemi vzporednimi objekti družbenega standarda. Predvsem je treba izključiti možnosti, da bi bile delovne organizacije z občinskega območja dodatno, izredno obremenjene z različni pomočmi za razreševanje neurejenih problemov s področja varstva, izobraževanja, zdravstva, komunalnega urejanja ipd.,— če se ugotovi, da take probleme prinašajo priseljenci, zaposleni drugod.

3. Zagovarjanje teze, da je z nekaterih vidikov priseljevanje tudi pozitivno — večja kupna moč, povečanje davčnih sredstev in prispevkov za SIS „rezervat“ delovne sile — je navidezno, ker je ta pozitivnost omejena le na teh

nekaj gospodarskih točk, kar pa je premalo, da bi zadovoljilo celotne občinske interese oziroma da bi prekrilo probleme, ki jih priseljevanje prinaša.

4. Člani podružnice pozdravljajo sicer pozitivno težnjo občinskega vodstva, da bi bilo treba pritegniti dnevne migrante v občinsko gospodarstvo, vendar za to ne vidijo praktične možnosti. V svojih razvojnih predlogih sicer gospodarstvo predvideva intenzivnejšo zaposlenost, ki zagotovo terja tudi višjo kadrovske strukturo, (in prav taka struktura je značilna za dnevno migracijo), vendar pa interes gospodarstva ni tolikšen, kot je „razpoložljive“ delovne sile. Poleg tega je tudi vprašanje, če osebni dohodki našega gospodarstva odgovarjajo tistim, ki jih ta kader dobiva drugod.

5. Po drugi strani pa se tudi postavlja vprašanje, na katerega nismo dobili pravega odgovora, ali bo, po sedanjih razvojnih osnutkih, občinsko gospodarstvo sploh zmožno absorbirati občane, ki bodo v teku razvojnega obdobja dosegli polnoletnost in bodo pripravljene, da se zaposlijo. V kolikor ni zmožno, bo torej migracija še večja in bo segla tudi na nižje kadrovske strukture. Kakšne pogumne razvojne vizije naše gospodarstvo namreč ne kaže in vsa pričakovanja so, da bo delovni odliv le še povečevan.

6. V kolikor se ugotovi, da bo

delovna sila preostajala in da se bo migracija utegnila še povečati, in da torej obstoječa gospodarska struktura zaradi lokacijske zaprtosti ter omejene konjunktornosti resnično ni zmožna bolj povečati svojega obsega, se naj ponudi prostor za neko konjunktorno dejavnost interesantom izven občine. Pozdravljamo stališče, da je občinska zemlja dragocena in da je ni primerno dajati ponudnikom za razna skladišča in podobne nedonosne naložbe. Prav tako pozdravljamo tudi skrb za zdravo okolje in za vso celoto ekoloških vprašanj. Vendar pa zagovarjamo tudi stališče, da je treba zadržati razpoložljivo delovno silo na našem področju, saj se s tem zmanjša delovno—družbena razdvojenost teh ljudi ter poveča njihov interes za razreševanje krajevnih problemov.

7. Prav tako bi bilo koristno soočiti in uskladiti interese celotnega domžalsko-kamniškega območja, to se pravi: povezati se s planerji kamniške občine in spoznati stičišča in razpotja.

8. Kritična pripomba velja na koncu tudi programu telesno-kulturne skupnosti — konkretno za prihodnje leto. Program sicer ugotavlja, da se le 20 % občanov ukvarja s telesno kulturo in da so po drugi strani tekmovalni sistemi sorazmerno dragi, praktično pa se ta ugotovitev kaže v dejstvu, da niti 10 % planiranih sredstev ni namenjenih razvoju množičnosti,

da pa je skoro polovico sredstev namenjenih tekmovalni dejavnosti.

Izhajajoč iz dejstev, da se s tekmovalnim športom ukvarja pičlo število mladih občanov, ki pritegnejo prav tako pičlo število pasivnih opazovalcev in da so prav to tudi občani, ki pretežno niso niti zaposleni, da pa po drugi strani prav vsi zaposleni od svojih osebnih dohodkov odvajajo sredstva za telesno kulturo, se lahko razvidi, da je prevelik med oblikovalci sredstev in med porabniki.

V interesu tendenc splošnega ljudskega odpora in v interesu zdravja in kondicijske usposobljenosti vseh občanov je potrebno povečati delež sredstev za razvoj množičnosti, poskrbeti za tovrstne objekte ter propagando za njihovo uporabo, po drugi strani pa resnično doseči znižanje stroškov za tekmovalne dejavnosti. V programu krajevne skupnosti Domžale je tudi gradnja zimskega bazena. Taka gradnja bi lahko imela prioriteto — prav s stališča množične rekreativnosti.

9. Družbeni plan razvoja se bo v teku obdobja dopolnjeval in prilagajal tekočim spoznanjem in potrebam. V kolikor so te pripombe prekasne za vključitev v sedanjí predlog družbenega plana, želimo, da se jih upošteva v postopkih dopolnjevanja in spreminjanja

Za domžalsko podružnico društva ekonomistov Ljubljana:
Toni Laznik, dipl. oec.

ALPINISTIČNE NOVICE

Letošnjo pomlad je AO Kamnik razpustil svoji sekciji v Domžalah in Mengšu. Tako smo bili prisiljeni ustanoviti svoj lastni alpinistični odsek, ki deluje pri Planinskem društvu Domžale. Odsek je bil zelo aktiven, kar kažejo tudi posamezne številke. Skupno smo letos preplezali 266 smeri vseh težavnostnih stopenj. Poleg tega smo se udeležili tudi posameznih plezalnih taborov, kot je bil prvomajski tabor v Pakletnici, kjer smo preplezali kar 36 smeri. Poleg tega smo bili v Centralnih Alpah in se povzpeli tudi na najvišji vrh Evrope, na 4810 m visoki Mont Blanc in preplezali še 23 smeri v Poljskih Tatrah.

V jeseni smo se zbrali na skupni turi na Okrešlju in s tem zaključili letno plezalno sezono. Če pregledamo vse pomembnejše plezalne vzpone, lahko ugotovimo, da smo tudi letos v jugoslovanskem merilu dosegli zavidljive uspehe. Pri vseh teh vzponih so sodelovali naslednji člani alpinističnega odseka: Franci Vrankar, Miro in Janez Šuštaršič, Matjaž Veselko, Rado Igljč, Stane Klemenc, Milan Jazbec, Miro Štebe, Slavko Šikonja, Marička Škrlep, Marko Hrovat in Štifter. Med posameznimi vzponi je bilo tudi več preventivnih. 2. oktobra se je začela alpinistična šola, ki bo trajala vse do spomladi.

Dobro opremljeni plezalec v steni

Prvič v zgodovini PD Domžale se je član tega društva udeležil himalajske odprave in sicer VI. JAHO na Makalu. To je bil znani plezalec Stane Klemenc in bomo o njegovih doživetjih še pisali v našem glasilu.

Slavko Šikonja

MELODIJA
MENGEŠ

ZNAK KVALITETE

(Nadaljevanje s 6. strani)

uvajanju delegatskega sistema je potrebna nenehna politična bitka, katera je zlasti pomembna, ker pred nami stojijo naloge kot je sprejemanje stabilizacijskih načrtov, srednjeročnih programov in drugih aktov.

Zaključni dokument, ki smo ga sprejeli, je prebrala predstavnica ZK ZSMS Vesna Jovičič. V zaključnem dokumentu je bilo poudarjeno zlasti:

— povezanost samoupravnih organizacij in skupnosti s svojimi delegacijami in delegati ter povezovanje delegacij;

— izkušnje delegatskega sistema v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti;

— problemi delegatskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih;

— mesto in vloga izvršilnih organov, organov uprave in strokovnih služb;

— družbena odgovornost subjektov samoupravnega sistema na delegatski osnovi,

— pomen delegatskega sistema za dosego vodilne vloge delavskega razreda v družbi;

— milijon občanov neposredno sodeluje pri odločanju;

— uspešno delovanje delegatskega sistema je odvisno od stopnje razvitosti samoupravnih odnosov v osnovnih samoupravnih organizacijah in skupnostih;

— družbenopolitične organizacije so najbolj odgovorne za premagovanje težav in dilem.

S sprejemom zaključnega dokumenta je bilo posvetovanje o delegatskem sistemu zaključeno. Vsi udeleženci smo morali izpolniti vprašalnike, katerih analiza je pokazala, da so taka posvetovanja in izmenjava izkušenj na tako visoki ravni koristna in potrebna.

Mnenje vseh je bilo, da je bilo posvetovanje uspešno. Izmenjali smo izkušnje, pridobili precej znanja, ki ga bomo uspešno uporabili pri delu delegacij v svojih sredinah.

Vera Grošelj

Iz krajevne skupnosti Krtina

Iz naše krajevne skupnosti se redko oglašamo, zato danes nekaj več o našem delu, težavah in uspehih.

Že od takrat, ko so prišli v vodstvo Krajevne skupnosti Krtina mladi ljudje smo pričakovali, da se bodo razmere obrnile na bolje. Nanovo izvoljeni delegati KS so si že v letu 1973 na eni prvih sej zadali nalogo, da morajo na svojem območju izboljšati električno napeljavno, kar je bilo že desetletja kritično. Izvolili so iniciativni odbor, ki je resno prijel za delo. Priprave so stekle že v letu 1973.

Znano je, da je bilo območje sedanje KS Krtina delno elektrificirano leta 1939 iz transformatorske postaje Vrba. Električna je „zasvetila“ v Škočjanu, Brezju, Studencu, Krtini, Rači in Račnem vrhu. V „temi“ pa so ostale hribovske vasi Žeje, Viševka, Trojica, Konfin in bližnja Brezovica. Že izpred vojne neizpolnjene sanje so se tem ljudem uresničile med NOB. Ne samo želje, ampak predvsem potrebe so narekivale elektrifikacijo tega predela. Zato so se domačini skupaj s terenskimi delavci NOB odločili za to akcijo. Najprej je dobila elektriko Brezovica, od tod so jo pozneje potegnili tudi v Dobovlje.

Spomladi naslednjega leta so stekle priprave za napeljavo elektrike v Žeje, Viševko in Trojico. Največja težava je bila v tem, ker ni bilo ustreznega prostovodnega materiala. Najbolj so pogrešali žice za prosti vod. Odločili so se, da si bodo pomagali s telefonsko žico, kjer je bilo še dovolj telefonskih vodov. Uspeli so. Plen je bil zadosten, da je v kratkem času tudi tem ljudem zasvetila elektrika. Oglasili so se radijski sprejemniki, okrog katerih so se zbirali borci, kurirji in domačini in ugibali kdaj bo konec strašne vojne. Zabrnelo je tudi nekaj motorjev pri kmečkih strojih. **N a j p o m e m b n e j š e** za narodnoosvobodilno gibanje pa je bilo v tem, da je stekla ilegalna tiskarna okrognega komiteja KPS Kamnik, ki je bila v bunkerju — kleti Celarjeve hiše v Viševki. Saj so se partizani prav zaradi nje odločili za elektrifikacijo.

Seveda pa je razumljivo, da zaradi velike oddaljenosti — najmanj 6 km — in prešibkih dovodnih — telefonskih žic ti kraji niso dobili „dobre“ elektrike. To so prebivalci najbolj občutili zadnja leta, ko je potrošnja iz dneva v dan naraščala. Kje so že tisti časi, ko so se hišni gospodarji odločali ali bodo v hišo napeljali dve ali tri žarnice, le redkokdaj več, ko še niso vedeli, če jih bo kdaj pri

rezanju sena, mlačvi ali žaganju drv razbremenil motor in ko gospodinje še niso sanjale o električnih likalnikih, ker so bili pravo razkošje. Danes bi najbrž našli po 20 svetlobnih teles v vsaki domačiji, težko bi še našli gospodinjstvo brez večjega ali manjšega bojlerja, hladilnika zmrzovalnih skrinj in različnih ogrevalnih naprav. Skoraj vsaka kmetija ima močne motorje za pogon pihalnikov. Če pa pri vsem tem večino prebivalcev KS Krtina ni mogla zvečer pri elektriki prebrati časopisa, lahko priznamo, da je bilo njihovo negodovanje upravičeno. Razumljiva je odločitev občanov, da si kljub številnim drugim nerešenim problemom, ki jih imajo, najprej izboljšajo elektriko. Že lansko pomlad je stekla akcija za zbranje sredstev. Inženir Janez Tomc pri Elektro Ljubljana okolica je izdelal načrte po katerih bi bilo treba poleg nizkonapetostnega omrežja zagraditi 4,2 km 20 kV daljnovoda in tri jamborske transformatorske postaje v Brezju, Rači in Žejah. KS, ki je s projektom v celoti soglašala, je kmalu naletela na težave. Je že tako, da kdo malo pošepne komu na uho in mnenja se delijo, češ, da je prebogato dimenzionirano, da je investicija predraga itd. Seveda se pa taki posebnosti že kaj izmislijo, samo da bi se lažje odtegnili plačilu svojega deleža. Zanimivo, da so prebivalci v hribovitem predelu, kjer je bila elektrika res slaba, v celoti poravnali svoje obveznosti. Težje je bilo tam, kjer elektroenergetske razmere niso bile tako kritične. V Škočjanu, kjer je bila elektrika dejansko še kar dobra, se izmika plačilu kar sedem starih odjemalcev in nekaj graditeljev novih hiš, v Brezju niso poravnali obveznosti trije stari odjemalci, v Spodnji Krtini pa štirje.

Stari odjemalci so, ali bi po dogovoru morali, plačati po 2500 ND prispevka, novi pa po 3000 ND. Zaradi neplačanih obveznosti ima KS velike težave pri financiranju in še to, da bo morala prav zaradi njih izvesti referendum za uvedbo samoprispeljka za izvedbo elektrifikacije.

Razumljivo, da so največje težave nastale pri financiranju tega projekta, saj je predračun že lani precej presegel 100 starih milijonov. Odločili so se, da bodo nalogo realizirali v dveh etapah. V prvi naj bi zgradili 20 kV daljnovod in vse tri jamborske transformatorske postaje in najnujnejše napajalno omrežje in sicer

v letu 1975. Stroške investicije pa naj bi delili takole: prebivalci tretjino, Elektro Ljubljana tretjino, tretje sredstev pa naj dala Občina Domžale iz intervencijskih sredstev. Uspeli so. Ta sredstva so dobili, toda cene in tudi obseg del se je med gradnjo znatno povečal. Res je, da je bila Spodnja Krtina upoštevana v napajalnem območju TP Brezje, vendar so to nameravali izvesti kdaj pozneje. Potrebe pa so narekivale drugače. Tako je danes zrajen tudi nov vod do Spodnje Krtine. Primanjkljaj denarnih sredstev pa so premostili tako, da so vsi, seveda tisti, ki so bili za elektrifikacijo, s prostovoljnimi delom opravili posek drevja na trasi Vrba—Žeje, pripravili kostanjeve drogove ter jih razvozili po terenu prav tako železobetonske postavke za drogove in jamborske transformatorje, izkopali so jame in več sto metrov jarkov za ozemljitve. Vrednost samo teh del znaša preko 10 starih milijonov, za kar pa seveda niso dobili intervencijskih sredstev, kar pa mnenju KS Krtine ni čisto prav. Pri tem naj še dodam, da je bilo delo opravljeno v zelo težkih okoliščinah. Na hribovitem terenu se je takoj pokazala živa skala tako, da brez resnično trde volje in dinamita nisi nič opr-

vil. V ravnini pa je skoraj samo močvirje. Tu je kopačem sprti pritekala voda v jame. Skratka, težav je bilo vsepovsod dovolj, pri organizaciji in samem delu. Zato so vsi, ki so delali in se prizadevali, da bi gradnja čim bolj stekla, lahko še bolj ponosni na svoje delo. Gradnjo sta vodila inženir Peter Kališnik in delovodja Janez Skok, priznanje gre pa tudi delavcem, ki so dela v zelo težkih terenskih razmerah končali v razmeroma kratkem času. Prvi del gradnje so končali prejšnji teden, ko so v četrtek 13. novembra priključili transformatorske postaje v Brezju, Rači in Žejah.

Skupna vrednost do sedaj izvršenih del znaša nad 84 starih milijonov. V prihodnjem letu pa bo na vrsti nizkonapetostno omrežje.

Seveda imajo krajanje Krajevne skupnosti še druge težave. Nimajo primerne prostora za delo krajevne skupnosti in sestajanje občanov. Prav nič še ne kaže, da bi kmalu dobili primerno trgovino. Želimo, da bi bili tudi pri nadaljnjih akcijah vsaj tako složni, kot so bili pri elektrifikaciji in da bi lahko zabeležili v našem listu še več takih uspehov.

Stane Stražar

Športna dejavnost na osnovni šoli Matije Blejca Matevža Mengeš

Dejavnost ŠSD na Osnovni šoli Mengeš se vse bolj širi in zajema vse več učencev. Čeprav zaenkrat še nimamo urejenih igrišč, telovadnica pa je neprestano zasedena s šolsko telesno vzgojo, rekreacijo delovnega kolektiva LEK, košarkaši itd. — naši marljivi in nadarjeni športniki s svojo discipliniranostjo premagujejo te ovire in dosegajo izredno dobre rezultate, ne samo v okviru občine, temveč že tudi v republiškem merilu.

Najbolje bo, da na kratko opišem delo in uspeh posameznih sekcij na šoli.

V zadnjih dveh letih je bila prav gotovo najbolj delavna KOŠARKARSKA sekcija. V šolskem letu 1973/74 so se deklice in dečki udeležili občinskega prvenstva v košarki in si priborili naslov občinskega prvaka. Na področnem prvenstvu je fantom nekoliko spodletelo, deklice pa so si tudi na področnem prvenstvu priborile 1. mesto in se s tem uvrstile na polfinalno republiško prvenstvo, kjer so dosegle 2. mesto. Tudi v letu 1974/75 so obdržale naslov občinskega prvaka.

Fantovska NOGOMETNA in ROKOMETNA ekipa je letos dosegla 1. mesto na občinskem prvenstvu in 3. mesto na področnem prvenstvu v nogometu.

Velika množičnost obiskovanja treningov ORODNE TELOVADBE kaže, da postaja ta panoga na naši šoli vse bolj priljubljena. Deklice so se udeležile občinskega prvenstva na Osnovni šoli Jospi Broz Tito, kjer so dosegle ekipno 2. mesto z minimalno razliko od šole Šlandrove brigade, ki je

dosegla 1. mesto. Naša učenka Jana Blejc si je priborila naslov občinske prvakinje v orodni telovadbi, Silva Smrekar pa je dosegla 3. mesto. Pripomniti moram, da so se učenke naše šole srečale z nekaterim orodjem šele prvo leto. Zato upamo v prihodnjih letih na še boljše rezultate. S svojimi veččinami so poživljale tudi programe na proslavah.

Strelski krožek je imel letos dva odlična strelca, in sicer Cveta Križmana in Vlada Štefanca, ki sta se uvrstila na republiško in celo državno pionirsko prvenstvo v streljanju z zračno puško. Na občinskem prvenstvu je ekipa naše šole dosegla 2. mesto in 3. na področnem prvenstvu.

Za NAMIZNOTENIŠKO sekcijo nam še vedno ni uspelo vzbuditi dovolj deklet. Pri fantih je ta aktivnost zelo priljubljena. Ekipa deklic in dečkov se je udeležila občinskega prvenstva, kjer so fante dosegli in deklice 2. mesto. Med posamezniki je Maver dosegel 1. in Skok 3. mesto.

Zelo množičen in uspešen je bil za našo šolo tudi tek po ljubljanskih ulicah. Udeležili smo se tudi obeh krosov in dosegli številna dobra mesta.

V šolskem letu 1975/76 pričakujemo in upamo na še večji uspeh športne dejavnosti. Vzpodbuda pa nam ne bodo samo številni pokali in priznanja, temveč že tudi spoznanje mladih športnikov, kaj pomeni šport za mladega doraščajočega človeka.

Franja Potočan

Tekmovanja v sindikalnih športnih igrah so se že začela. Tudi namizni tenis je disciplina, v kateri ekipe merijo svoje moči

Cesta skozi Jarše je bila dolgoletni problem, o katerem so občani mnogo razpravljali v najrazličnejših sredinah. Sedaj so se začela dela na tej cesti in občani bodo prispevali velika denarna sredstva, da bo tudi ta cesta dobila asfaltno prevleko in bo služila lahko za promet predvsem delavcem, ki hodijo na delo v posamezne delovne organizacije, in otrokom, ki hodijo v šolo. Cesta se gradi po etapah z lastnimi sredstvi občanov in KS

Otvoritev kino dvorane v Domžalah

V petek, 21. novembra je bila v Domžalah odprta prenovljena kinodvorana, s katero je kraj dobil nov prostor ne samo s kinopredstave, ampak tudi za ostale kulturne prireditve. Pri svečani otvoritvi so bili prisotni predstavniki družbenega in političnega življenja Domžal in posameznih interesnih skupnosti, ki so neposredno povezane z tem področjem življenja tudi v občinskem merilu.

V kulturnem programu so sodelovali:

Ravnatelj Glasbene šole tovariš Stane Habe odpre slovesnost v prenovljeni kino dvorani

– Oktet bratov Pirnat iz Jarš, ki je zapel več narodnih pesmi;

– svetovnoznani basist Ljubljanske opere Ladko Korošec, ki ga je spremljala na klavirju profesor Milena Trost;

– Harmonikarski orkester Glasbene šole Domžale, pod vodstvom prof. Majde Golobove.

Ravnatelj Glasbene šole Domžale in predsednik Sveta Kinematografov Domžale tovariš Stane Habe je spregovoril vsem navzočim o pomembnosti prenovljene dvorane in med drugim dejal:

„Naložena mi je prijetna dolžnost, da vas v imenu Sveta Kinematografov in Glasbene šole Domžale najiskrenejše pozdravim in vam zaželim prijetno počutje v sicer stari stavbi Glasbene šole, vendar v prenovljeni in obnovljeni dvorani. Prepričan sem, da ste že ob samem vstopu v te prostore dobili drugačne občutke, kot ste jih dobivali pred preureditvijo, ko smo komaj še lahko govorili o kulturni dvorani oziroma prostoru, v katerem naj bi potekalo kulturno življenje in delo.

Čeprav ne bom povedal popolnoma nič novega, pa sem globoko prepričan v to, da se za same Domžale in širšo okolico z današnjim dnem začenja nov čas v kulturnem pogledu. To lahko trdim zaradi tega, ker je bil dosedaj prostor tisti, ki je onemogočal prikaz vse kulturne dejavnosti, ki živi in se razvija v samem kraju in tudi vzrok temu, da niso zaživele še druge oblike, ki so bile že desetletja močno razvite. Resnično je bilo v preteklosti težko, saj takšen kraj kot so Domžale, v bistvu ni imel

mimo velike dvorane Komunalnega centra nobenega prostora, ki bi v nas vzbujal hotenja po raznovrstnih kulturnih dobrinah, brez katerih pa si ne moremo predstavljati široko razgledanega delovnega človeka in občana, oplemenitenega s kulturnimi storitvami našega vsakodnevnega prizadevanja za razvoj in vseh poročjih.

Da imamo danes na razpolago to, pa ni bilo vse do tega trenutka tako enostavno in slovesno. Kajti zavedati se moramo, da je obnova dvorane padla v čas mnogih gospodarskih ukrepov in težav, s katerimi se srečujemo v sedanjih stabilizacijskih prizadevanjih. Naloga, katero si je zadala skupina ljudi, ni bila lahka in tudi ni naletela na odpore. Še več! Mirno lahko trdimo, da so vsi, na katere so se obračali neposredni nosilci te odgovorne naloge, pokazali veliko mero razumljivosti in da so bili pripravljeni pomagati po svojih močeh, da se zagotovijo potrebna finančna sredstva. Vsota 128 milijonov starih dinarjev ni majhna, zato mi dovolite, da vsaj omenim vse tiste, ki so denarno, materialno, z delom ali pa kako drugače prispevali, da se sedaj nahajamo v tem prostoru.

S finančnimi sredstvi so pomagali: Skupščina občine Domžale, Kulturna skupnost, Občinski sklad skupnih rezerv, sklad za izobraževanje obrtnikov, Glasbena šola, Krajevna skupnost, Delovni organizaciji Biro 71 in Universal; v materialu sta prispevali delovni organizaciji Helios in Komunalno podjetje Domžale, z oglasi pa Ljubljanska banka – podružnica Domžale in Trgovsko podjetje Napredek Domžale. Z deli pa je pomagal tudi zasebni delodajalec Franc Mušič iz Trzina. Denarno je precej prispevala sama delovna skupnost kinematografov, z mnogimi prostovoljnimi delovnimi urami pa so vsi člani kolektiva pomagali odstranjevati mnoge težave, ki so se pojavile v času preurejanja in opremljanja same dvorane. Brez doma pa ne moremo mimo velikih prizadevanj

Svetovno znani basist Ljubljanske opere Ladko Korošec je s svojim nastopom doprinesel k svečanosti ob otvoritvi dvorane. Pevca je spremljala pianistka profesor Milena Trost

Harmonikarski orkester, ki ga vodi prof. Majda Golobova, je na otvoritvi dokazal visoko kvaliteto, ki je poznana že tudi izven meja naše domovine

direktorja Kinematografov tovariša Bojana Kristofa, ki je žrtvoval veliko časa zato, da je delo potekalo po predvidenih programih in da je izvajalec – Gradbeno podjetje Bežigrad – opravil vsa potrebna dela. Nadzor nad deli je imel dipl. ing. arh. Anton Knavs, za estetski izgled in toplino dvorane je pa poskrbel dipl. ing. arh. Janez Kovač.

Čeprav je v dvorani sedaj 255 sedežev, to je manj, kot jih je bilo pred obnovitvijo, pa je bil dosežen drug dolgoletni namen, kako usposobiti oder tudi za ostale kulturne prireditve. S preureditvijo odra je bil dosežen tudi ta namen, saj bo sedaj mogoče uporabljati dvorano v mnoge kulturne namene in ne nazadnje tudi za uprizorjanje dramskih del, ki ne bodo zahtevali prevelike scene.

Pred nas postavlja Kulturna skupnost še eno veliko in odgovorno nalogo, to je kako ponovno usposobiti Godbeni dom za kulturne prireditve. Če sedaj posveča Kulturna skupnost veliko pozornost vprašanju kulturnih domov na območju celotne občine in jih tudi finančno rešuje v danih okvirih, pa z naraščanjem prebivalstva v samih Domžalah postaja vprašanje Godbenega doma še kako aktualno. Že sedaj ne moremo zadostiti vsem kulturnim potrebam, ne v Hali komunalnega centra in tudi ne v tej obnovljeni dvorani, zato moramo računati, da bodo potrebe iz dneva v dan večje.

Vsi, ki delamo ali pa smo odgovorni za kulturno življenje v samih Domžalah, imamo pred seboj tudi to nalogo, da rešimo še to nakazano vprašanje.

Tako bi prostorsko rešili tudi nemojeno delo dramske, likovne in glasbene dejavnosti, ter s tem omogočili njihov nadaljnji obstoj in razvoj.

Dovolite mi da se ob tej priložnosti zadržim še na enem vprašanju, ki je bilo do sedaj načeto že v

mnogih sredinah. To je vprašanje, kako ohraniti dvorano v takšnem stanju in na takšnem kulturnem nivoju, da bo v ponos nam vsem in da bomo v pravem pomenu besede deležni kulturnega podoživljanja ob vsaki priložnosti. Želim poudariti to, da je od nas v veliki meri odvisno, kakšno bo v prihodnosti življenje v tem prostoru in opozoriti tudi na to, da bomo morali tudi mi vplivati na tiste, ki bi pozabili, da smo denar za obnovo prispevali mi sami, da je to naš denar in da je to prostor, v katerem mora vsakdo spoznati kanček resnice, da je kultura del našega vsakdanjega življenja in da smo vsi dolžni poskrbeti zato, da bo to tudi ostalo.

Prepričan sem, da bosta delovna kolektiva Glasbene šole in Kinematografov Domžale ob pomoči vseh občanov sposobna očuvati ta prostor tako, da bomo v njega vsi prihajali z občutkom, da vstopamo tja, kjer se bomo notranje kulturno bogatili. Če bo to del naše zavesti, potem bomo resnično lahko rekli, da znamo ceniti vsak dinar, ki smo ga dali za kulturne potrebe in to ne samih Domžal, ampak tudi celotne občine.

Na kraju mi dovolite, da se še enkrat zahvalim vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k današnji svečani otvoritvi z željo, da se bomo srečevali v tem prostoru in v njem doživljali tisto, kar smo vam pripravili za današnji večer.“

Oktet bratov Pirnat je tudi sodeloval na svečanosti

POMEMBNE ODLOČITVE

Delovni ljudje občine se samoupravno povezujejo in združujejo preko temeljnih organizacij združenega dela. Na ta način so družbenopolitični in ekonomski cilji odraz hotenj delovnih ljudi, ki jih v svojih samoupravnih sredinah usklajujejo z možnostmi. In v kolikor bo večji vpliv delovnih ljudi na snovanje razvojne politike, toliko bo večja zavzetost vsakega posameznika pri uresničevanju te politike, kar dejansko pomeni osebno in skupno družbeno bogastvo.

Prav na osnovi hotenj delovnih ljudi se tudi Čevljarsko podjetje Mojca Lukovica združuje s Planiko v Kranju. Nova oblika podjetja prinaša tudi nujno reorganizacijo v upravljanju podjetja. Tako se s samoupravnim sporazumom TOZD dogovori in zaveže za:

– skladen razvoj TOZD, enotno poslovno politiko na podlagi skupnega načrtovanja in povečanja produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja, ter čim uspešnejšega prilagajanja takšnim razmeram;

– uporabo enotnega sistema notranje organizacije upravljanja in informiranja;

– izvajanje enotne nabave in prodaje;

– združevanje sredstev za skupno financiranje skupnih razvojnih programov za zagotavljanje likvidnosti in morebitnega kreditiranja ter financiranja sanacijskih programov;

– enotno politiko izobraževanja;

– zagotavljanje enakega materialnega in socialnega položaja delavcev TOZD.

V bližnji prihodnosti torej se Čevljarsko podjetje Mojca Lukovica preimenuje v TOZD tovarna obutve Mojca Lukovica in postane del Industrijskega kombinata Planike v Kranju.

Znano je, da je še pred kratkim bil neizkoriščen prostor tam, kjer je sedaj nova moderna tovarna Mojca. Vsa ta modernizacija je terjala dejansko velikokrat mnogo

težko zbranih finančnih sredstev in vloženega truda ter samoodrekanja (mesečni osebni dohodki v dobi krize 150,00 din). Vendar se delovni ljudje v tovarni zavedajo, da se je to in se še tudi bo v bližnji prihodnosti obrestovalo.

Da pa bomo znali pravilno in dosledno tudi vnaprej uveljavljati samoupravne odnose v gospodarstvu, nam daje dobro perspektivo samoupravljanje, kot najnaprednejša oblika ekonomskih odnosov v gospodarstvu. Za še večji uspeh našega podjetja in s tem tudi jugoslovanskega gospodarstva v celoti vemo, da se moramo zavedati poleg pravic tudi dolžnosti in v vsakim dnu prispevati svoj delež k stabilizaciji, ki nam jih nalaga samoupravljanje. Zavedamo se velike odgovornosti za naš nadaljnji razvoj in smo pripravljene se tudi v bodoče spoprijeti z vsemi problemi in težavami.

Hoteli smo biti veliki, čeprav smo bili majhni in še manjši od majhnih in tisti prav v začetku so stvarno vedeli, da na tistega, ki hoče nekaj doseči preži tisoč nevarnosti. In sedaj vedo, da ne naredi nobena stvar človeka bolj srečnega, kot njegovo lastno prepričanje, da je naredil najboljše in vedo še sedaj, da je biti delaven prva naloga človeka in to, da kdor nikoli ne začne – ne more nikdar začeti. Vsekakor je dejanska resnica in stvarnost, da je za gospodarski uspeh potrebno veliko zavesti posameznega delovnega človeka – ustvarjalca, to je vsakega posameznika.

Če se zavedamo, da živimo v obdobju nenehnega boja, v revoluciji, katere cilj je pravica delovnega človeka kot ustvarjalca in samoupravljalca celotne naše družbe, bomo z lahkoto vse slabosti v našem življenju odpravili. Torej cilj in uspešen rezultat vseh problemov so – zavestna dejanja.

Serša–Kralj Helena

RAZSTAVA V
MORAVČAH

V počastitev 30-letnice osvoboditve je bila koncem novembra odprta razstava v Osnovni šoli „Jurij Vega“ v Moravčah na temo PARTIZANSKO ŠOLSTVO NA SLOVENSKEM. Razstavo je omogočil Slovenski šolski muzej.

Številni eksponati – fotografije in fotokopije – so prikazovali, kako se je sredi revolucije na osvobojenem ozemlju rojevalo osnovno pa tudi srednje šolstvo.

Tudi v Moravški dolini je bilo v času NOB odprtih nekaj osnovnih šol, ki so v takratnih razmerah in v

različnih časovnih obdobjih delovale v privatnih hišah v okolici Moravč.

Razstavo si je ogledalo mnogo občanov, največ zanimanja pa je zbudila razstava med šolsko mladino.

Tone Turšič

TOVARNA POZAMENTERIJE

trab

Mengeš

Priporoča svoje storitve

Iz življenja in dela

OSNOVNE ŠOLE VENCLJA PERKA DOMŽALE

Esperantski krožek na Osnovni šoli Venclja Perka v Domžalah je pripravil razstavo o bivanju na Madžarskem

Naša šola dela na zapadnem delu mesta Domžal in obsega še Studo in Depalo vas. Ima tudi podružnično šolo v Dragomlju s 4 razredi in 3 oddelki (1. in 2. razred delata kombinirano) in 61 učenci, ki se potem v 5. razredu prešolajo v Domžale. Naši pogoji dela so zelo težki, saj premoremo le 9 učilnic, v katerih se v dveh izmenah stiska 478 učencev. Mala šola dela v pomladanskih mesecih v 3. izmeni, prav tako večerni oddelki za odrasle. Šola nima ne telovadnice, igrišča, več namenskega prostora, prave kuhinje, jedilnice, skratka ničesar, kar imajo skoraj že vse osnovne šole v domžalski občini.

Starši naših otrok so z navdušenjem glasovali za 1. in za 2. referendum, ker so upali, da bo tudi naša šola prišla na vrsto, a žal je upanja vedno manj. Vprašujemo se z našimi starši vred, kje je pri nas tista tolikokrat opevana solidarnost do naših najmlajših, ki naj bi dobili vsaj minimalne pogoje za osnovno šolanje. Kljub temu, da starši s področja Domžal in okolice, ki pošiljajo otroke v domžalske osemletke, zberejo 50 % samoprispjevka, od 7 novih šol, ki so bile zgrajene v domžalski občini v zadnjih letih, pa so Domžale dobile le dve. Upanja sicer še nismo zgubili, a ni daleč čas, ko bo pri nas reden pouk moral delati v treh izmenah.

Kljub vsem tem težavam pa si na vse načine prizadevamo, da bi bil pouk čim bolj sodoben in uspehi niso izostali. V preteklem šolskem letu so vsi naši učenci izdelali razred in v tekočem šolskem letu nimamo ponavljalca na šoli. Tudi interesne dejavnosti so močno razvejane, saj imamo Šolsko športno društvo s 4 sekcijami, Šolsko kulturno društvo s 7 sekcijami in še 6 drugih interesnih dejavnosti. Vse te dejavnosti imajo svoje programe in delajo na delegatski osnovi, da se učenci že na tej stopnji spoznajo z osnovami samoupravljanja. Vse te dejavnosti se borijo z velikimi težavami, saj ne mine dan, da ne bi kakšna skupina učencev hodila po šoli in iskala prostor za vaje ali sestanek. Seveda vse to vodi 22 naših prizadevnih učiteljev, ki so v preteklem šolskem letu poleg 20183 pedagoških ur (redno delo) opravili še 3448 ostalih ur dela z učenci, od tega 805 dopolnilnih ur pouka. Vse to delo je opravljeno prostovoljno in skoraj brezplačno. Koliko dela je skritega v teh urah in pripravah zanje, ve samo tisti, ki je že kdaj to poizkusil. Kako naporno je to delo z otroki, umsko in fizično, vemo samo učitelji, ker se nam dogaja, posebno proti koncu šolskega leta, da ne moremo spati zaradi živčnosti po napornem delu. To je tudi eden glavnih vzrokov (ne plače), da danes prosvetni delavci be. jo iz šol v druge poklice. Še danes se na dežo ljudje in to celo na vodilnih mestih, ki mislijo, da učitelji delajo 4 ure na dan, nato so pa prosti. Če bi bilo to res, bi se danes trlo kandidatov za to delo, v resnici pa ljudje bežijo iz tega poklica. Kdor tako misli, naj pride kdaj na šolo, da mu bomo pokazali naš program dela in bo z nami preživel en dan, pa bo videl, kaj je

resnica. Prepričani smo, da je naše delo pošteno, da dajemo našim mladim generacijam tisto, kar bodo rabili v življenju kot delavci in samoupravljalci. Za to pa ne zahtevamo nič drugega, da skupnost upošteva naše delo, da nas ima za delavce, ne pa za potrošnike narodnega dohodka.

IN KAJ DELAJO UČENCI?

Sredi oktobra smo bili na naši šoli prijetno presenečeni: med 120 šolskimi glasili se je uvrstilo naše Mlado ogledalo med pet najboljših, nagrajenih! Mentorica tovarišica Vodopivčeva je med sodelavci izbrala tri najboljše oz. najpriazdevnejše – Romano Marinšek, Cerar Marka in Majdo Matuš, da smo skupaj z njo odšli po nagrado v Tržič. Tu se je namreč odvijalo letošnje srečanje najpriazdevnejših novinarjev, dopisnikov in mladih literatov. Sledila sta dva lepa, zanimiva nova dneva. Ne le vse tri gostujoče moderne šole, vse častljivo staro mesto je bilo pozorno na nas. Sicer pa je vse prehitro minilo. Ostal je le lep spomin.

Dopisniki Mladega ogledala

Letos je bilo v Zanki ob Blatnem jezeru na Madžarskem srečanje esperantistov iz Madžarske, Bolgarije, Poljske in Jugoslavije (med drugimi so bili tudi esperantisti z Osnovne šole Venclja Perka Domžale).

Spoznali smo nove prijatelje, s katerimi si sedaj dopisujemo. Pouk smo imeli v esperantu. Hodili smo tudi na izlete z ladjo in avtobusi.

Ko smo odhajali, smo si ogledali Budimpešto in to ponoči. Čudovite stare stavbe in kipi so naredili na nas velik vtis.

Septembra smo odšli v Zagreb gledat lutkovne predstave v esperantu. Najbolj nam je bila všeč poljska predstava. Tam smo se srečali s Tiborjem Sekeljem, piscem esperantske knjige „Nepal odpira vrata“ (Nepalo malfermas la pordon). Pripovedoval nam je o svojih potovanjih, o življenju Indijancev itd.

Ogledali smo si tudi observatorij.

ESPERANTISTI

V začetku oktobra 1974. leta je začel z delom klub OZN pod vodstvom tovarišice Grabnar. Klub šteje 34 članov. Sestajamo se štirinajstredno. Na vsakem zasedanju eden od članov pripravi pregled najnovejših političnih dogodkov. Potem zavzamemo stališče. V tednu solidarnosti smo izvedli akcijo proti imperializmu.

Odšli smo na dva izleta. Prvi je bil v muzej Goričane, kjer smo videli izvenevropske kulture iz Indonezije, Indije, Nepala in Kitajske. Drugi izlet pa je bil na Štajersko. V Šentpetru v Savinjski dolini smo si ogledali izkopenine iz rimske dobe, nato pa obiskali še edino kraško jamo na Štajerskem.

KLUB OZN

Tudi praktična vožnja je bila na izpitih za voznike vilicarjev

Pri Delavski univerzi Domžale je bil konec meseca novembra zaključen 90-urni tečaj za voznike vilicarjev. Tečaj je obiskovalo 25 slušateljev, ki je opravilo tudi izpite iz praktičnega in teoretičnega dela. Skupina predavateljev Železarskega izobraževalnega centra iz Jesenic, ki že vrsto let deluje skupaj z Delavsko univerzo, je tako uspešno usposobila 25 delavcev iz delovnih organizacij za opravljanje dela na delovnem mestu voznikov vilicarjev.

Program tečaja je zajemal v teoretičnih predmetih tiste osnove, ki so bistvenega pomena za opravljanje in za delo z vilicarjem in tudi problematiko prometne varnosti in varstva pri delu. Glede na to, da je v naših delovnih organizacijah vedno več potreb po tem poklicu, tečaji potekajo vsako leto in tako se tudi strokovno izpopolnjujejo delavci za zelo odgovorno delo, ki ga zahtevajo vilicarji v notranjem transportu.

Če gledamo dosežene rezultate na izpitih, potem lahko ugotovimo, da je bilo znanje prilično dobro in da je bil dosežen osnovni namen tečaja, to je usposobitev delavcev za delo na teh delovnih mestih. Pripomniti pa moramo, da v nekaterih delovnih organizacijah

(Nadaljevanje s 17. strani)

Ziveti hočemo v čistem in urejenem mestu!

V pionirskem programu imemo v okviru JPI 1974 - 1976 redno dnevno čiščenje okolice šole.

V mesecu oktobru pa smo si zadali posebno nalogo: očistiti vse ulice in ceste, ki spadajo v naš šolski okoliš. Tej široki pomembni akciji smo namenili športni dan. Ulice in ceste smo si razdelili po razredih. Vreče, skatle, zaboji in smetnjaki so bili kmalu zvrhano polni. Najbolj je bila onesnažena okolice železniške postaje. Čudimo se, da ni nikogar, ki bi poskrbel za del središča Domžal.

Palice z žbljem na koncu, smo spravili za pomladansko očiščevalno akcijo.

Prosimo OBČANE, naj ne mečejo smeti na tla! KRAJEVNA SKUPNOST naj poskrbi za večje število košev za odpadke.

Učenci 4. a razreda

niso imeli pravilnega odnosa do svojih slušateljev, saj jim niso omogočili, da bi lahko opravili več praktičnih voženj pod kontrolo tistih, ki že imajo tovrstne izpite. Taki pojavi pa brez dvoma ne kažejo pravilnega odnosa do funkcionalnih oblik izobraževanja, med katere spada tudi prekvalifikacija odnosno dokvalifikacija za posamezna delovna mesta, ki jih imajo delovne organizacije v svojih pravilnikih o sistematizaciji delovnih mest.

Vendar pa kljub temu ugotovljamo, da smo tudi s tem tečajem le usposobili 25 novih ljudi za boljše in varnejše delo na teh delovnih mestih.

A. R.

PRIPIS UREDNIŠTVA

Članek tovarišice Inke Šimenc objavljamo v celoti, ker nakazuje tudi nekatere probleme zaposlovanja in način pristopa k odpravljanju dejanskega stanja. Prepričani smo, da bi skupna akcija pri iskanju mladine za učenje v posameznih poklicih lahko bila uspešna in pričakujemo, da bo do tega sodelovanja tudi prišlo.

Urednik

**SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA PROIZVODNJO
LIVARSKEGA POMOŽNEGA
MATERIALA**

**»TERMIT«
DOMŽALE**

**EKSPLOATACIJA,
PREDELAVA
IN OPLEMENITENJE
NEKOVIN**

PREJELI SMO...

POMOČ PRI IZBIRI POKLICA

V istem glasilu je bila 23. 10. 1975 objava „Upravnega odbora Sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju“, za katero želim, da se dopolni tudi s strani Skupnosti za zaposlovanje.

Najprej bi se ustavila ob naslovu, ki nikakor ne ustreza nadaljnji vsebini oglasa in obenem postavlja naše delo v popolnoma napačne okvire.

Pomoč pri izbiri poklica namreč ne moremo enostavno strpati v akt prijave potrebe, kot naj bi izzvenelo iz objave, pač pa se nudeenje strokovne pomoči pri izbiri poklica prične najprej z nudenjem vsestranskih informacij o zahtevah posameznih poklicev s posebnim poudarkom glede kadrovskega potreb, seveda s pomočjo in sodelovanjem poverjenikov in komisije za poklicno usmerjanje na osnovnih šolah. Druga komponenta pomoči obsega ugotavljanje želja in interesov ter učnih navad posameznega učenca z anketo o izbiri poklica. Kot tretje sledi ugotavljanje intelektualnih sposobnosti učencev osmih razredov, dopolnjeno z mnenjem o zdravstvenih sposobnostih posameznika.

Šele na osnovi vseh teh skupinskih akcij lahko nudimo individualno pomoč pri izbiri poklica, ki pa zopet ni enkratni akt seznanitve s prostim učnim mestom, pač pa dolgotrajni proces osveščanja učenca s svojimi osebnostnimi lastnostmi, sposobnostmi, učnimi navadami in s primerjanjem le-teh zahtevnostim poklicev in šol, za katere kaže kandidat zanimanje ter usklajevanje s kadrovskega potrebami, se pravi, tudi z nudenjem informacij o možnostih vključitve.

Upam, da teh nekaj skopih informacij dokazuje, da pri sami pomoči izbire poklica že imenovani Upravni odbor resnično nima nobene funkcije, ne glede na povezavo s šolami, ki lahko odigrajo resnično pomembno vlogo v fazi informiranja učencev, ki pa že dolga leta nesporno priznavajo našemu delu pomembnost, ki jo pri tako zahtevni odločitvi, kot je izbira poklica mladostnika in nudeenje ustrezne pomoči, vsaj upam, zaslužimo.

Če poskušam odgovoriti še na vsebino prijave pa naslednje:

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti ter Statut samoupravne Skupnosti za zaposlovanje Ljubljana, določata, da Skupnost poleg ostalih nalog:

– proučuje, spremlja in ugotavlja potrebe gospodarstva, družbenih in drugih dejavnosti po kadrih ter daje organizacijam združenega dela pomoč pri zadovoljevanju njihovih potreb po kadrih,

– razvija in proučuje metode in pripomočke za poklicno usmerjanje, za izbiro poklicev in za izbor delavcev pri zaposlovanju,

– sodeluje z osnovnimi, srednjimi, višjimi in visokimi šolami pri programiranju in izvajanju poklicne vzgoje,

– organizira in izvaja poklicno svetovanje.

Da bi se zagotovilo spremljanje družbenih potreb po kadrih, poklicno usmerjanje in priprava delovnih ljudi za zaposlitev, pa morajo organizacije združenega dela ter ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost s sredstvi, ki so lastnina občanov in uporabljajo dopolnilno delo drugih delavcev, prijaviti letno potrebo po kadrih za tekoče leto in vsako prenehanje lastnosti delavca, kot tudi potrebo po delavcu Skupnosti za zaposlovanje.

Iz tega sledi, da Upravni odbor tudi v primeru kadrovanja ne more iti mimo Skupnosti za zaposlovanje in da bi šele v primeru, če bi bilo sodelovanje z našo službo popolnoma neuspešno, smel zaradi naše neučinkovitosti iskati ustrenejšo pot za rešitev problema. S tem v zvezi pa bi opozorila, da je v šolskem letu 1974/75 le 14 zasebnih delodajalcev javilo naši Skupnosti potrebo po vajencih in da smo jih v večini tudi izpopolnili.

Neučinkovito je bilo le svetovanje v primeru deficitarnih poklicev, kot npr. vodovodni instalater, pleskar, mizar itd., za katere pa mladina že nekaj let ne kaže zanimanja, vendar to ne samo na našem območju, pač pa je nezanimanje za te poklice znano in pereče v vsej Sloveniji.

Ne moremo pa tudi mimo tega, da ne bi opozorila, da kadrovanje v privatni sektor ni problem od danes, pač pa se vleče že leta in leta, zato bi bilo bolj prav, da bi Upravni odbor razmišljal in sprejel ustrezne sklepe o tem, kako zagotoviti učeči se mladini takšne pogoje pri vseh delodajalcih, kot jih ima mladina v organizacijah združenega dela. Z odpravljanjem nepravilnosti, ki jih žal še vedno srečujemo, bomo prav gotovo več storili za uspešno vključevanje mladine, kot pa z načinom, ki se ga sedaj poslužujemo.

Želim, da sestavek izzveni kot dobro namerno pojasnilo, da se naša Skupnost še vedno ukvarja z nudenjem pomoči pri izbiri poklica oz. kompleksnim poklicnim svetovanjem in da ob tem optimalno upošteva tudi kadrovske potrebe, katerih pa velikokrat tudi iz subjektivnih vzrokov ne more v celoti zadovoljiti.

Inka Šimenc

(Nadaljevanje s prejšnje številke)

f. Podpiramo in želimo, da širša skupnost čimprej pristopi k regulaciji Rače – Radomlje.

g. Še naprej bomo stremeli za tem, da dobi KS kak obrat sodobne tehnologije, da se s tem prepreči fluktuacijo s tega območja.

h. Težili bomo tudi za tem, da bo plan „želja“ v daljnji bodočnosti realiziran in bo kraj na ta način dosegel enakovredno stopnjo razvoja kot nižinska področja. Pri tem pričakujemo vsestransko podporo in pomoč s strani SIS, občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij.

i. Za uresničitev gornjega plana pa bomo sami prispevali čim več bomo zmogli.

Zlato polje

a) Pred skupščino postaviti delegatsko vprašanje glede ureditve ceste. Pri tem naj se opiše vsa dosežanja prizadevanja KS Zlato polje in obljube, ki so jih dali predstavniki občine, pa doslej ta problem še ni bil rešen.

b) V predvidenem obdobju urediti v Zlatem polju trgovino, ki bo zadoščala potrebam tega področja.

c) V petletnem obdobju je treba zgraditi vodovod. Finančna sredstva naj zberejo krajani in pri tem naj pomaga tudi širša družbena skupnost s svojim prispevkom.

č) Občani se strinjajo s sedanjo ureditvijo šolstva. Šolska stavba v Zlatem polju pa naj služi družbenopolitičnim organizacijam in KS za njihove potrebe.

d) Zaradi razreševanja socialnih problemov je potrebno v KS formirati posebno komisijo, ki bo skrbela za socialno šibke in ostarele ter delala po vprašanju preventive.

ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

TOSAMA

a) Pri izgradnji vrtcev in šol naj se upoštevajo tudi druge KS in ne samo Domžale.

b) Pri sprejemu otrok v vrtce naj imajo prednost otroci, katerih starši so zaposleni v občini Domžale.

c) Za financiranje razvoja KS in SIS v celotni občini Domžale, namenja naša OZD 20 – 30 tisoč na zaposlenega v naši tovarni.

TRAK MENGEŠ

a) nujno je uskladiti program s potrebami po otroškem varstvu na področju KS Mengeš s tem, da se financiranje izgradnje novih prostorskih kapacitet oblikuje po enotnem kriteriju za celo občino.

b) Zbor delovnih ljudi daje podporo KS Mengeš pri realizaciji programa, predvsem pa v prizadevanjih za kulturnejše oblike trgovske mreže in za pridobitev nove telefonske centrale.

c) Dokler se na področju KS Mengeš ne odpre podružnica LB Domžale, naj poštna blagajna vsaj dvakrat tedensko posluje v popoldanskem času.

č) Po anketi v delovnem kolektivu 85 % zaposlenih ni zadovoljno z zdravstvenimi uslugami.

d) Delovni kolektiv se ne more strinjati s kriterijem razdeljevanja najemniških stanovanj našim delavcem v Domžalah.

e) V programu izobraževalne skupnosti je nujno programirati tudi prostorske rešitve na mengeškem šolskem področju.

SLOVENIJALES RADOMLJE

a) Odgovorni bi morali strmeti za tem, da delovne organizacije ne bi preveč obremenjevali z dajatvami.

b) V delovnih organizacijah bi morali dobiti podatek o skupni obremenitvi gospodarstva.

TAMIZ MENGEŠ

a) Prenapolnjenost otroškega vrtca v Mengšu.

b) Oskrba z živili in drugim blagom v Mengšu ni zadovoljiva.

EMONA-TOZD POLJEDELSTVO GOVEDOREJA DOMŽALE

a) Zaradi negativnega finančnega stanja ne moremo sprejeti obvez sofinanciranja predloženih investicij KS.

HIDROMETAL MENGEŠ

a) v družbenem planu so investicije zajete samo kumulativno in ne po posameznih TOZD – poimensko.

OPEKARNA RADOMLJE

a) Asfaltira naj se cesta Radomlje–Rudnik.

b) Pri projektiranju zasebne in blokovne gradnje naj se bolj upoštevajo opečni izdelki.

c) Preveč denarja odteka iz gospodarstva in s tem se podjetje siromaši, ker nima sredstev za svoj razvoj. Če gospodarstvo ne bo napredovalo, tudi za negospodarstvo ne bo sredstev.

FILC MENGEŠ

a) V predlogu srednjeročnih načrtov v tekstualnem delu je napisanih veliko kratic, za katere je težko ugotoviti, kaj pomenijo. Zato se predlaga, da se v bodoče pripravi oziroma objavi legenda z obrazložitvijo vseh kratic.

b) Predlagamo, da se predloge o dodatnih zbiranjih solidarnostnih sredstev od OZD za potrebe delovnih ljudi točneje definira tako, da bo znana točna namembnost zbiranja teh sredstev.

c) Iz priloženih programov je razvidno, da niso razmejene pristojnosti planiranja. Vsled tega prihaja do večkratnega planiranja istih programov, katere so planirale KS, posamezne SIS in OZD. Posledica takega planiranja so ne-realni pokazatelji. Zato predlagamo, da se tako planiranje uskladi in da določene programe planira samo za to določena skupnost.

č) V Mengšu naj se zagotovijo nove kapacitete otroškega varstva že v letu 1977 in sicer kot prizidek k obstoječemu vrtcu ali pa naj se predvidi novogradnja na novi že predvideni lokaciji.

d) Pri programu izobraževalne skupnosti ni prikazanih finančnih programov, kateri bi po našem mnenju morali biti, saj je ta SIS ena večjih potrošnikov družbenih sredstev. Zato predlagamo, da se pred sprejemom srednjeročnega načrta te skupnosti ti podatki pripravijo in objavijo.

e) Predlagamo, da se predvidijo določena sredstva za vzdrževanje tudi za ostale telesno kulturne objekte (Hala v Domžalah zajeta), ki so v večini primerov v slabem stanju.

f) Vlaganje v zdravstveno varstvo v domžalski regiji je občutno prenizko. Razen dograditve zdravstvenega doma Domžale bi morali upoštevati ureditev ostalih krajevnih ambulant v občini, tako za splošno zdravstvo, kakor tudi za zobozdravstvo. Te ambulante so zelo slabo opremljene in zastarele ter je zato modernizacija nujna.

g) Predlagamo, da se v srednjeročnem programu predvidi tudi na našem območju izgradnja ali modernizacija večje sodobne lekarne, ki bi poslovala neprekinjeno in bila založena z vsemi potrebnimi zdravili. Centralna lekarna naj bi se po možnosti uredila pri zdravstvenem domu.

h) Preverijo naj se možnosti, da se v bodoče socialno šibkim podeljujejo višje finančne podpore.

i) Funkcionalni izdatki socialnega skrbstva so glede na leto 1975 previsoko planirani. Upravičenost zvišanja naj se ponovno preveri in uskladi z možnostmi

j) Predlagamo, da se programe skupnosti za zaposlovanje ne zmanjša, vendar naj skupnost svojo dejavnost uskladi z razpoložljivimi sredstvi.

k) Planiranje KS je glede na finančne možnosti neresno in daleč presega možnosti in realne okvire.

– Planira naj se v okviru danih oz. predvidenih finančnih sredstev, na osnovi doseženih porabljenih sredstev ter za tako planirano delo potem zagotovi potrebna finančna sredstva.

– Iz planov KS naj se izločijo finančni pokazatelji vseh predvidenih del, katere ne bo financirala KS.

l) Predlagamo, da pristojni organi zagotovijo, da se bodo dosledno izpolnjevale obveznosti do

podpisanih sporazumov o dodatnem zbiranju sredstev za KS, izobraževanje in otroško varstvo.

m) Predlagamo, da se pripravi podroben pregled sprejetih obvez ter da pregled kot informacijo predloži zborom delovnih ljudi, ki bodo ti potrjevali program za leto 1976 in za planirano petletno obdobje.

SEMESADIKE

a) KS, bogatejše z industrijo, naj bi pomagale KS, kjer industrije ni, ali je samo malenkostna in sicer proporcionalno glede na ustvarjen promet.

b) V investicijskem planu KS Mengeš člani zbora delovne skupnosti naše OZD pogrešajo ozelenjevanje Mengša (parki, nasadi).

c) V planih SIS bi morali podrobno razčleniti režijske stroške, ki so prikazani kar v skupnih zneskih.

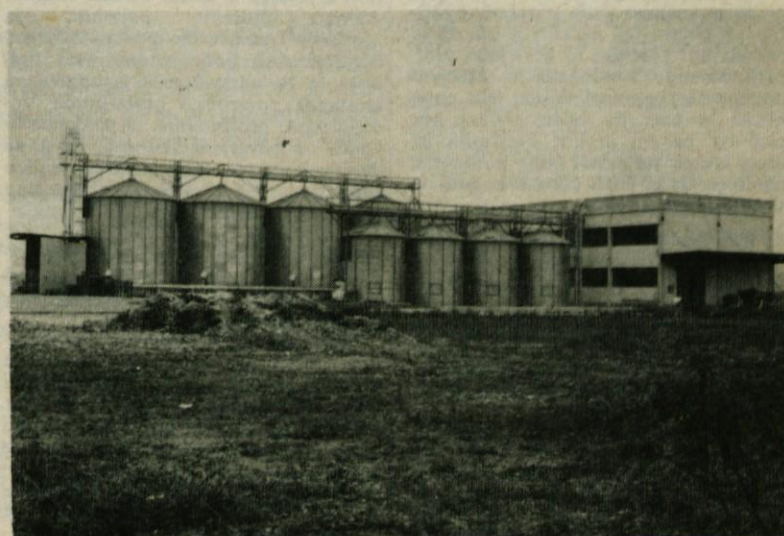
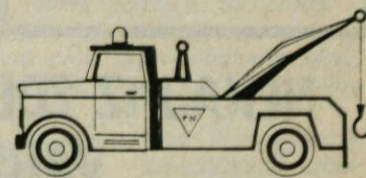
LEK MENGEŠ

a) Če se bolniški dopust ob izteku 30 dni prekine za en ali dva dni in se potem nadaljuje, bi bilo treba stvari opredeliti tako, da gredo sredstva v breme socialnega zavarovanja.

b) Če Zdravstveni dom Domžale ne bo hotel organizirati obratne ambulante v Mengšu, bo treba stopiti v stik z zdravstvenim domom Ljubljana.

c) S prehodom na izplačilo OD preko knjižic in ziro računov je nujno, da pošte in banke tudi v popoldanskem času sprejemajo in izdajajo denar.

V primeru okvare na cesti se lahko poslužite »VLEČNE SLUŽBE«, ki jo opravlja Pavel Novak, Presejter, Tovarniška 27, Radomlje, telefon (061) 72-784.

Skladišni prostori LEKA v novi industrijski coni v Jaršah

In memoriam Ivan Jarc

In zopet se je odprl nov grob, vanj pa smo s težkim srcem položili k večnemu počitku enega izmed naših bojnih tovarišev iz NOB. Tako se vse prehitro redčijo naše nekdanje bojne vrste, ko smo se vsi, kot eden borili za isti cilj – osvoboditev naše domovine izpod okupatorja. Tov. IVAN JARC se je rodil 28. aprila 1908 v ZDA. Kasneje se je s starši preselil na Dolenjsko. Do odsluženja vojaškega roka je delal doma na kmetiji. Nato si je našel delo v tovarni INDUPLATI. Že leta 1942 se je priključil narodno osvobodilnemu gibanju kot obveščevalec in terenski delavec. Leta 1943 pa je odšel v Gubčevo brigado, v kateri je bil intendant. V septembru 1944 je bil ranjen in odpeljan v Bari v Italijo. Po osvoboditvi se je ponovno zaposlil v INDUPLATI Jarše, kjer je delal do svoje upokojitve. Po osvoboditvi se je ponovno zaposlil v INDUPLATI Jarše, kjer je delal tudi v delavni brigadi v Kamniški Bistrici in bil proglašen za udarnika. Za svoje delo je bil odlikovan z redom Zasluge za narod s srebrno zvezdo. Bil je vse-skozi član Zveze borcev NOV in VVI. Skromen in tih je bil pokojni naš tovariš Ivan in tak je bil tudi njegov odhod za vedno. Njegovi nekdanji bojni tovariši pa ga bodo ohranili za vedno v najlepšem spominu.

Nace Vodnik

NEKAJ IZ ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Posebna izdaja „Občinskega poročevalca“ nam je predložila v razpravo predloge srednjeročnih programov SIS. Namen objave teh načrtov je bil, da se občani kot plačniki in koristniki čim bolj seznanijo z nalogami in razvojem posamezne skupnosti. Razen tega pa je bistvo v tem, da bodo občani kot plačniki na eni in kot koristniki na drugi strani, vgrajevali svoje konkretne predloge, da bi imeli čimveč koristi, da se tako izrazim.

Kot plačniki bomo morali celotno izgradnjo in razvoj gledati „skozi dinar“, in ne na nekih obljubah, sanjah in podobno. Mislim, da ne bo zamere, če poudarim, da smo zašli v posamezne težave, brez, da smo vedeli, kdo je kriv kje in kdaj so nastale. Zato poudarjam, da je realni razvoj vseh skupnosti le tolikšen, kakršnega zmoremo.

Iz tega kratkega uvoda bi želel začeti razpravo programa „Zdravstvenega varstva“ v naši občini. To je po starem „socialno zavarovanje“. Ni mi potrebno nakazovati pomena in pravice, kajti to je ustavno določeno in teh pravic nam nima nihče vzeti. Seveda, ker še živimo

v mislih s „socialnim zavarovanjem“, si pač lastimo na ta račun razne pravice, ki so upravičene ali pa neupravičene. Socialno zavarovanje itak ki plača vse, zakaj pa ne bi izkoristili, če se da! No in takšno izkoriščanje „socialne“ stane ogromno denarja.

V tej razpravi ne gre za kritiko upravičenosti boleznih in zdravljenja. Za tem se skrivajo razni negativni elementi, ki povzročajo tako kritike, kakor neupravičene stroške. Ker moramo vse plačati, smo vsako leto pred dejstvom, da za kakšen procent sežemo v lasten žep in dohodek podjetja. Malo je vroče krvi, ker pa so to socialne obveze, nam pač niso mar razne nesreče, bolezni itd. Živimo pač v prepričanju, da imamo zato zdravnike, specialiste, ambulante bolnice itd. no in na koncu še bolniško. Takole, približno se vrti naša miselnost o pravicah do „Socialnega zavarovanja.“ Nov zakon o „Zdravstvenem varstvu“ pa nalaga družbi nove kvalitete in naloge. Bodoči razvoj našega zdravstvenega varstva „leži na naših ramenih,“ to je na ramenih plačnika, koristnika in izvajalca zdravstvenih uslug (zdravstveni delavci). To je sedaj enotna samoupravna enota, ki ima nalogo, da našim delovnim ljudem nudi pomoč pri krepitvi zdravja in to na delovnem mestu, doma, v šoli itd. Ta nova kvaliteta pa zahteva sodelovanja vseh od TOZD do KS in posameznih interesnih skupnosti.

Če želimo, da imamo jasno začrtano pot v zdravstvenem varstvu, je potrebno, da si pogledamo iz oči v oči kot plačnik in koristnik. Čeprav je to lahko v eni osebi, pa je plačnik tisti, ki nosi svoje breme kot koristnik. Ni moj namen, da nakazujem nehumane ali nečloveške posege v to, pač pa, da pogledamo v žep in dohodek plačnika. Tu se pa prične razkorak, ki gre v težke milijarde, ki jih ne vidimo in jih ne znamo oceniti. Vsako leto po podjetjih razpravljamo ob zaključnih računih tudi o „bolniških izostankih“. Seveda to je pač izdelek za naše pravice iz „socialne“, zato pa gremo mimo tistega, kar povzroči ta „socialna“ v našem dohodku.

Danes, ko je prisotna neizprosna borba za dohodek v podjetjih in posameznih TOZD na vseh ravneh, moramo spoznati, da je tudi v naši „socialni“ ogromna vreča, ki nam odjeda dohodek. Skoraj vsako leto ugotovljamo porast nesreč, poklicnih in drugih bolezni, to znamo statistično dobro pokazati. Na ta račun potem sežemo v žep plačnika z dodatnimi dajatvami, to pa zato, ker smo pač potrošili več, kot pa plačali, to se pravi, da krijemo izgubo. Za to izgubo vemo, za tisto, ki pa jo povzročijo razni „bolniški izostanki“ v proizvodnji pa ne vemo.

Mislim, da se moramo poglobiti o tem vprašanju v samih TOZD. Našemu delavcu moramo pojasniti, da „socialno“ plačevanje posega v njegov dohodek. Ali bolje rečeno: vsak bolniški in to upravičeni in neupravičeni izostanek povzroči v proizvodnih procesih izpad proizvodnje, ta pa dejansko vpliva na ustvarjeni dohodek. Če ni na delovnem mestu enega delavca, se člen proizvodne verige pretrga in zato smo prisiljeni nadomestiti ta člen z drugim. To pa vpliva na nemoten proizvodni proces, ki se konča pri zmanjšanju dohodka. S to preprosto mislijo, sem želel pokazati to, da bolniški izostanki neizbežno posegajo v dohodek.

Mimogrede povedano tole: iz podatkov za občino Domžale imamo za obdobje januar–avgust 1975 v breme organizacij izgubljenih 65.911 dni. Če sedaj pomnožimo te dneve z delovnimi urami, ugotovimo izpad proizvodnje, to je izpad ogromnih milijonov, ki dejansko vplivajo na celoten dohodek posameznih TOZD. Tega pa naši delavci ne vedo, zato tudi o tem ne razpravljajo.

Kar pogledjmo malo statistiko raznih faktorjev, ki vplivajo na bolezenske

izostanke. Nesreč pri delu, na poti na delo in iz dela je vedno več, poklicnih bolezni od pljučnih, živčnih, srčnih je vedno več, kljub vsem naporom naše zdravstvene službe, da jih omeji in prepreči. Ker pač imamo „socialno zavarovanje“ si pač lahko privoščimo zdravnika in če ne gre po našem, ga imamo po vrhu še pravico kritizirati.

Pregovor pravi: „da je zdravje naše največje bogastvo“. Toda ta pregovor

OBRAČUN DELA PO RADOMELJSKA ČETA OSNOVNE ŠOLE RADOMLJE

Na pionirski letni konferenci v Radomljah je bilo zelo živahno in delovno vzdušje. Naš pionirski odred pod vodstvom izredno prizadevne in nesebične mentorice Rije PRESKARJEVE, je imel na konferenci res kaj poročati.

V prostovoljne dejavnosti je bilo v šolskem letu 1974/75 vključenih okrog 65 % učencev. Šola je bila drugi dom za številne pionirje, ki so v naslednjih krožkih in skupinah razvijali svoje interese: radioamaterstvo, tehnika, foto, likovna vzgoja, literarno–novinarski krožek, dramatika, tri folklorne skupine, gospodinjski krožek, ŠŠD s sekcijami – košarka, nogomet, rokomet, šah, namizni tenis, gimnastika, strelstvo itd.

Pripravili so slovesnost ob spominskem dnevu šole, ko je 28. 10. 1941 na Golčaju zaradi izdaje padla skoraj vsa I. Radomeljska četa, spominsko slovesnost ob Dnevu mrtvih pri spomeniku v Radomljah in na Rudniku, pohod na Rudnik s kulturnim programom 6. januarja, ko je pred 30. leti zaradi izdaje izkrcval skoraj celotni partijski aktiv kamniškega okrožja. Ob Dnevu žena so bile prireditve v kulturnem domu v Radomljah, posebej pa še v Papirnici Količevo in po posameznih vaseh. Velika slovesnost je bila ob 1. maju pred šolo in za zaključek šolskega leta. Sodelovali smo na Veselem toboganu v Mengšu, ker pa je bilo raznih glasbenih, pevskih in drugih točk preveč, smo imeli še domači Veseli tobogan ob nabito polni dvorani staršev. Ker je bil letos VI. pionirski folklorni festival Slovenije v naši občini, so naši pionirji nosili največje breme, saj je bila zaključna prireditev 23 skupin v Radomljah. Novinarji so izdali 42 strani obsegaajoče glasilo LOKVANJ. Naša pionirka – pesnica je sodelovala na srečanju pionirjev – pesnikov v Ohridu. Vključili smo se v natečaj pisanja spisov pod naslovom NAŠA DOMOVINA POD SVOBODNIM SONCEM, ki ga je razpisal Pionirski list in smo bili tudi nagradjeni.

Mladi likovniki so sodelovali v Mali slikarski Groharjevi koloniji, fotoamaterji pa na prvi pionirski razstavi pionirske fotografije Gorenjske in smo za posamično fotografijo in za kolekcijo prejeli prvo nagrado.

Štiristo pionirjev je sodelovalo v pohodu na Rašico, skupaj z rezervnimi starešinami smo organizirali dva orientacijska pohoda, pripravili demonstracijo orožja in sredstev za vezo. Strelci so v moški in ženski konkurenci občinski prvaki. Za delo pri obrambni vzgoji v okviru SLO je bil naš odred ob 30-letnici osvoboditve odlikovan s srebrno plaketo ZRVSJ. Ob praznovanju Novoletne jelke so člani dramskega krožka naštudirali igrice KEKEC in jo uprizorili za predšolske in šolske otroke našega šolskega okoliša, eno predstavo so uprizorili za odrasle, eno za učence osnovne šole DOB, eno za osnovno šolo tudi v Ihanu in v Osnovni šoli DOL PRI LJUBLJANI. Predstavo si je ogledalo okrog 3000 učencev in odraslih.

Preko 350 pionirjev je tekmovalo za bralno Značko, na srečanju značkarjev

Preko 350 pionirjev je tekmovalo za bralno značko, na srečanju značkarjev pa so sodelovali: Neža Mayerro, Anton Ingolič in Leopold Suhadolčan. Ob tej priliki so se predstavili tudi naši pesniki, ki so priredili tudi samostojni literarni večer.

Naši pionirji so obiskali tudi svoje vrstnike v MARIJI BISTRICI v Hrvat-

danes in zaradi „socialno“ ne drži. Za zdravje se bodo morali spopasti v TOZD. Kot sem omenil, vir težav izvira ravno od tu, kjer so plačniki. Če hočemo sedaj, da bomo pristopili kolektivno k „zdravstvenemu varstvu“ našega delovnega človeka, je nujno da črtamo „socialno miselnost“ in preidemo na to, da je zdravje in zdravstvena zaščita prvo, potem pa vse drugo.

Vodeb

skem Zagorju, kjer so sprejeli listino o pobratenju. Srečali so se športniki, pesniki in člani folklorne skupine. Taka srečanja bodo odslej vsako leto enkrat pri nas, enkrat pri njih.

Ob sprejemu pionirjev v ZSMS smo pripravili Kviz tekmovanje, organizirali plesne vaje, sodelovali na občinski reviji mladinskih pevskih zborov ter na VII. srečanju gorenjskih aktivistov v združenem mladinskem pevskem zboru. Množično smo sodelovali na manifestaciji ob 30-letnici osvoboditve v Ljubljani in naprehotu PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE.

Naši športniki so sodelovali na vseh občinskih prvenstvih: košarka, nogomet, namizni tenis, rokomet, gimnastika, kros in to v moški in ženski konkurenci.

Mnogo so nam pomagali zunanji sodelavci iz ŠD Radomlje in TVD PARTIZAN Jarše, ki so vodili naše vrste od cicibanov do starejših pionirjev. Prav tu se je pokazalo sodelovanje okolja s šolo, ki naj bi postopno preraslo v celodnevno šolo, kar si za enkrat še ne moremo privoščiti zaradi prostorske stiske, zato pa dajemo večji poudarek, da v svobodne aktivnosti zajamemo čim več učencev ob pomoči zunanjih sodelavcev.

Učenci so ob novem igrišču, ki smo ga zgradili z velikim razumevanjem občanov, uredili lep park in pri tem opravili nad 800 prostovoljnih delovnih ur. V načrtu pa imamo, da bo pionirska in mladinska organizacija pobudnik in organizator akcije za zgraditev tekaške steze, kar naj bi zgradili s prostovoljnimi delom.

160 pionirjev je tekmovalo v VESELI ŠOLI, prometniki pa so tekmovali na občinskem prvenstvu v spretnostni vožnji in spoznavanju prometnih predpisov, izdelovali makete in semafore.

Radioamaterski krožek je bil zelo uspešen in so trije pionirji opravili izpit kategorije C.

Mladi člani RK so organizirali dve uspešni akciji zbiranja papirja, prodajo raznih predmetov v tednu RK, vodili vsakomesečno ocenjevanje čistoče po učilnicah in kabinetih, obiskali onemogle za 8. marec in za Novo leto.

Vse akcije so bile koordinirane z aktivom ZSMS in ob nesebičnem delu mentorjev – učiteljev in zunanjih sodelavcev, posebno pa mentorice PO tov. Rije PRESKARJEVE, katerim izrekam ob letni konferenci iskreno zahvalo in jih prosim nadaljnjega sodelovanja v korist našega mladega rodu. Pripominjam, da so vsi mentorji svobodnih aktivnosti opravili z učenci okrog 3.000 ur in to brezplačno. To je problem, ki ga bo treba nujno rešiti, saj je jasno, da ne more trajati v nedogled stanje, ko na tako pomembnem področju družbene aktivnosti v skrbi za otroka lahko rečemo le hvala lepa. Rajko Hafner